

SLOVENSKI NAROD

zhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrt 2D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Z odprtim srcem je sprejela Ljubljana predstavnike bratskega naroda

Prisrčne ovacije češkoslovaškim parlamentarcem od Metlike do Ljubljane. — Praznik radosti v Ljubljani. — Desettisoči pozdravljajo in sprejemajo češkoslovaške poslance in senatorje. — Spontano obnavljanje s krvjo zapečatenega pobratimstva med Cehi in Slovenci.

Bratje,

prišli ste v zemljo, ki je domovina Slovencev, najzadnejši del Jugoslovanov, ki je tu ob morju in Alpah branil skupno slovansko last proti navali germanstva in romanstva; ki jo je združil bajni kralj Samo s suetskimi pokrajinami, da je bila ena država, od Vltave preko Donave in Alp do Jadranskega morja; in ko je pretrgal nemški naval ob Donavi ta skupni jez, smo ostali mi na jugu in vi na severu kot dva stebra, obdana od šumecih tujih valov; Zato je kralj Otokar združil pod svojo oblast vojvodstvo Korotansko, da je zopet obnovil vez med severom in jugom;

Ko je padla njegova sila pod tujim mečem, je postal dom Slovencev last tujih gospodarjev, ki so zavladali mogočno ob Donavi in z zavistjo gledali na češko zemljo, dokler je niso na Beli gori uklonili pod svojo oblast. —

Tako smo postali robovi istih gospodov in v robstvu spoznali svojo usodo.

Takrat smo odprli svoje oči in iskali poti, kako bi zgradili skupno vez od severa do juga;

zato smo gradili na starih razvalinah vsak svoj dom, da okrepimo dva stebra na zapadu Slovanstva, ki naj postavita skupen jez za bodoče rodove;

zato je postala bela Ljubljana zvesta posestrima matice Prage, da je ob nji varovala zemljo slovensko kot njeno srce;

in ko je udarila ura usode sredi krvavega klanja, smo prejšnji robovi kot borci Svobode podali si krepko svoje roke.

In zmagali smo. To zemljo slovensko vzel je pod okrilje junaški Beograd, da tvori za vselej trdno obrambo jugoslovenstva.

Okrnili so jo sovražniki naši ob morju in Alpah, da iz dveh ran krvavi;

a kar smo rešili, je naše in vemo, da kar je izgubljeno, lahko le skupen naš meč priobori.

Mi zremo v bodočnost. In ne le spomini, tudi bodočnost je, ki nam veli: vernost za vernost! Dva stebra slovanstva nosila sta jez. Ta jez je porušen. Zgradila ga bo naša bratovska vez.

Pozdravljeni!

Sprejem v Ljubljani

Ljubljana je danes v svoji sredi pozdravila češkoslovaške parlamentarce, ki so prišli na svoji poti po Jugoslaviji tudi v slovensko metropolo.

Ljubljana in z njo Slovenija se je pripravljala na sprejem s prav posebnimi občutki. Vajeni smo sprejemati posete od raznih strani, ali poset zastopnikov češkoslovaškega naroda nam je dogodek prav posebne vrste. Navdaja nas s spomini, kakor navdajajo moža ob mislih na mlada leta prijetna čustva na prijatelje mladih let. Tak prijatelj nam je prišel v goste s posebnim češkoslovaškim parlamentarcem.

Ta prijatelj nam je bil vedno zares dober prijatelj. Preizkusil se je v dobi najhujših bojev v stari habsburški monarhiji, ko je šlo zato, izbojevati si mirnin in legalnim potom neke narodne svobode. Ona borba se sicer ni vršila na krvavih bojnih poljanah, ali bila je kljub temu težka in je zahtevala velikih naporov ter prinašala neprijetnosti in žrtev preobilo. In v tej dobi se je razvil in razrastlo češko-jugoslovensko in še posebno češko-

slovensko prijateljstvo in zavezništvo, ki ni od takrat prenehalo nikoli.

Drage nam češkoslovaške goste smo sprejeli v Ljubljani v zavesti, da sprejemamo v njih člane naroda, ki nam je bil v najtežji, hkrati pa v najvažnejši dobi naše narodne preteklosti vodja in učitelj.

Čehoslovaki so nam bili učitelji in vzgojitelji, ki smo si jih izbrali sami, ki so nas potegnili za seboj z notranjo vrednostjo in silo svojega nauka. Zato smo jim sledili radi in z največjim pridom tudi na nadaljni poti. Zato so ostali najsvetlejši časi našega mladega kulturnega razvoja pod češkim vplivom in tega dobrodejnega učinka ni mogoče več izbrisati iz naše zgodovine.

Triumfalna vožnja preko Dolenjske

Vse zgradbe ob železniški progi v zastavah. — Velike množice na vseh kolodvorih. — Iskreni sprejemi v Črnomlju, Novem mestu, na Trebnjem in Grosupljem.

Posebni brzovlak, s katerim so se imeli odpeljati češkoslovaški parlamentarci iz Karlovca proti Ljubljani je imel že v Karlovcu 23 minut zamude. Ker se je izvedelo, da pripravljamo domače prebivalstvo v Metliki Čehoslovakov prijazen sprejem na meji Slovenije, so skušali nekateri izposlovati, da bi se vlak ustavil tudi na metliški postaji. Vendar ni prišlo do sporazuma, baš radi zamude, ker bi se s tem prihod vlaka v Ljubljano preveč zavlekel. Tudi intervencij čeških parlamentarcev samih ni bilo mogoče upoštevati.

V METLIKI se torej vlak ni ustavil, pač pa je vozil zelo počasi. Na kolodvoru je bila, čeprav je bil še skoraj mrak, zbrana velika množica domačinov z občinskim odborom na čelu. Sokoli in godba. Pozdravljanje je bilo zelo navdušeno in nekateri poslanci so prišli v spalnih oblekah k oknom ter so odzdravljali ljudem. Tudi v GRADACU je številna množica pozdravljala. Toda vlak se tudi tu ni ustavil.

Prav prisrčen sprejem je bil v ČR-NOMLJU. Ko je vlak prisopihal na postajo, je godba udarjala koračnico in završali so mogočni pozdravni klici. Poslanci in senatorji so že vstali ter so čakali, da izstopijo. Prvi se je pojavil podpredsednik parlamenta Stivin. Nagovoril ga je črnomeljski župan Strugar. Godba je med tem neprestano igrala. Ljudje so klicali: »Na zdar! Živela Češkoslovaška republika! Živijo predsednik Masaryk! Navzoč je bil ves občinski zastop z mestno godbo. Sokoli. Orli, več sto občinstva. Župan Strugar je poseben pozdravil češkoslovaške parlamentarce ob prestopu na slovensko zemljo ter povdajal dalekosežnost borbe za češkoslovaško in jugoslovensko bratstvo. Po prisrčnem razgovoru poslanec se je vlak pričel pomikati naprej ob živahnih klicih kralju Aleksandru in prezidentu Masaryku.

Od Črnomlja dalje so češkoslovaški poslanci posebno občudovali lepe vno-grade, za katere so kazali mnogo zanimanja in ki so jih spominjali na njihovo domovino. Z vseh hiš ob progi so vihrale zastave. Ljudje pa so pozdravljali z rokami in mahali z robci.

SPREJEM V NOVEM MESTU.

Krasen je bil sprejem v Novem mestu. Do te postaje so bili že vsi poslanci pokoncu. Ko je vlak zavozil na postajo je zaorilo viharno klicanje, katerega ni hotelo biti ne konca ne kraja. Med triumfalnim razpoloženjem ogromne množice se je lokomotiva ustavila. Navzoča so bila vsa društva, župan dr. Režek, sreski glavar Svetek, v imenu novomeških Čehoslovakov pa je pozdravil goste ravnatelj Kmetijske šole na Grmu Skalickem. Na pozdravni nagovor je odgovarjal zopet podpredsednik viharim ovacijam.

Mladostna prijateljstva so najtrajnejša prijateljstva. Mi smo se sprijateljili s Čehoslovaki v prvi dobi svojega narodnega preporoda in naše dejanje in nehanje te dobe se je prepletalo s češkoslovaškim v toliki meri, da se tega ne da več izbrisati. Češko-slovenska vzajemnost ostane del naše zgodovine za vedno.

Zato je bil današnji sprejem češkoslovaškega naroda, ki je prišel k nam po svojih izbranih in izvoljenih zastopnikih, po svojih poslancih in senatorjih, tako prisrčen, tako iskren, tako elementaren. Mogoče so bili bratski gostje sprejeti po drugih mestih države z večjim sijajem, gotovo pa ne nikjer tako z odprtim srcem, kakor baš v Ljubljani.

Stivin. Zahvalil se je za iskren sprejem in povdajal važnost zblizanja med Čehoslovaki in Jugoslovenci.

Gostom je bila nato ponujena mala zakuska, katero je priredila občina in so jo servirale dame, članice Kola jugoslovenskih sester. Domače Čehoslovake so izročile gostom več šopkov. Tako je čas zelo hitro potekel in vlak je moral zopet odrediti. Pred odhodom je zapel mešani zbor novomeške Glasbene Matice pod vodstvom pevovodje Puša troje pesmi in sicer: »Korotana«, »Kde domov muje«, in »Jerico«. Vlak je zažvižgal, šolska mladina, ki je bila polnoštevno zbrana na postaji, je začela mahati z zastavicami in sipati na goste cvetje. Ginjenci so poslanci neprestano odzdravljali z »Na zdar!« in »Živili!«. Ob viharnem klicanju in poslavljanju je vlak izginil v daljavi. Od Novega mesta dalje sta spremljala češkoslovaške parlamentarce novomeški poglavar Svetek ter ravnatelj Kmetijske šole na Grmu Skalickem.

V TREBNJEM je bilo na kolodvoru zbrano mnogo občinstva z županom Žefranom, Sokoli, gasilnim društvom, Orli itd. Bili so zastopani tudi vsi uradi in osnovna šola. Župan Žefran je nagovoril goste ter povdajal vzajemno borbo Čehoslovakov in našega naroda za skupno osvoboditev. Pri sprejemu so grmeli tudi topiči. Trebinskemu županu je odgovarjal v imenu češkoslovaških parlamentarcev posl. Dubicki, ki je s svojim ognjevitim nagovorom močno razgibal množico, da niso hoteli poneti navdušene manifestacije. Čehoslovaški parlamentarci so se rokovali z domačini in med klicanjem kralju Aleksandru in jugoslovenskemu narodu je vlak zapustil postajo.

Lep je bil sprejem tudi na GRO-SUPLJEM. Sem so se peljali nasproti milim gostom zastopniki Češkoslovaške Lige in Češke Obci iz Ljubljane. Došli goste je na kolodvoru pozdravil v imenu Lige ravnatelj g. Rasto Pustoslavšek, v imenu Češke Obci pa postajenačelnik g. Ludvik, nato pa grosupeljski župan. Za izbrane dokaze simpatij in pozdravov se je zahvalil predsednik poslanske zbornice g. Malypetr. Šolska mladina je obsula goste s cvetjem, in iz srca prihajajočimi ovacijami, na kar je vlak zažvižgal in odpeljal proti Ljubljani.

Tudi na vseh ostalih postajah je bil sprejem prisrčen in navdse navdušen. Vse postaje počenši od Metlike dalje do Ljubljane so bile okrašene z državnimi, slovenskimi in češkoslovaškimi zastavami in okrašene s cvetjem. Povsod je drage goste obsipala šolska mladina s cvetjem in jim poklanjala šopke nežnih cvetk. Gostje so bili povsod predmet

Oduševljeni pozdravi na ljubljanskem kolodvoru

Na peronu glavnega kolodvora so se kmalu po 9. začeli zbirati dostojanstveniki in zastopniki civilnih, vojaških in drugih oblasti, dalje zastopniki raznih gospodarskih, kulturnih in prosvetnih korporacij in društev z zastavami in drugimi oznaki. Med drugimi so bili prisotni veliki župan dr. Vilko Baltič, brigadni general M. M. Živkovič v zastopstvu dravske divizije, ske oblasti, komisar mestne občine ljubljanske vlad, svetnik Anton Menčinger, narodni poslanec Gregor Žerjav in poslanci SLS z dr. Korošcem na čelu. Prvotno je bil prihod posebnega vlaka iz Karlovca napovedan za 9.30. Ker se je vlak na nekaterih postajah na Dolenjskem, zlasti v Črnomlju, Novem mestu in drugod moral zadržati delj časa, je imel polurno zamudo. Ob 10.5 ste dve veliki lokomotive privozili na glavni kolodvor ob zvokih godbe dravske divizije. Vlak je postal. Zorili so klici: »Živeli Čehoslovaki! Pred peronom so delegacije češkoslovaškega parlamenta pozdravljali Sokoli v kroju s svetnim starosta E. Ganglom na čelu in z godbo Sokola I. ter z zastavo, dalje Orli s praporom in narodne noše. Takoj ob izstopu so se nekateri člani delegacije prisrčno in bratsko pozdravljali s svojimi starimi znanci in borci v avstrijskem parlamentu, odnosno v naši splošni borbi za svobodo.

Prvi je Čehoslovake oficijelno pozdravil veliki župan g. dr. Vilko Baltič, ki je izvajal:

Govor velikega župana.

Visokospoštvani gospodje poslanci in senatorji bratskega nam češkoslovaškega naroda.

Čast mi je, da Vas, mili bratje, ko stopate na tla naše ožje domovine, v imenu oblasti, ki jo tu zastopam kakor tudi v imenu njenega prebivalstva najiskrenejše in najprisernejše pozdravim.

Z neizmerno radostjo smo Slovenci sprejeli vest, da hočejo zastopniki bratskega nam češkoslovaškega naroda priložnost svojega poseta naši kraljevini pohiteti tudi v našo sredo. Z nestrpnostjo smo čakali trenutka, ko nam bo dana prilika, da stisnemo v bratski pozdrav roko zastopnikom viškega čehoslov. naroda, onega naroda, ki je vedno tudi v najtežjih trenutkih našega narodnega življenja zvesto, nesebično in s pravo bratsko ljubezenjo stal ob naši strani.

In ta trenutek je prišel danes! Bodite uverjeni mili bratje, da ste nas osrečili s svojim obiskom in da smo Vam hvaležni zanj. Ne moremo Vam nuditi Bog ve kaj, ali eno Vam nudimo: vsa lepa čustva, ki jih premore bratsko srce; nudimo Vam vso ljubezen, ki jo premore slovenska duša. Sprejmite to ljubezen, ki je odkritosrčna in iskrena.

Zelim, da bi se počutili za časa Vasega bivanja med nami kot bratje med brati, da bi se počutili pri nas kot na lastni domači rodni grudi.

Kličem Vam prav iz srca in z vso iskrenostjo: Dobro došli nam mili bratje Čehoslovaki!

Pozdravni govor velikega župana so na peronu navzoči zastopniki oblasti in korporacij z občinstvom zaključili s toplimi in viharimi vzkliki: »Živeli Čehoslovaki!« Godba dravske divizije je zaigrala češko himno: »Kdo domov muje«.

Predsednik češkoslovaškega parlamenta.

Predsednik češkoslovaške Narodne skupščine Jan Malypetr se je nato v izbranih besedah zahvalil v imenu delegacije Narodne skupščine ČSR, naglašujoč:

Velecenjena gospoda! Dragi bratje! V imenu delegacije Narodne skupščine Čehoslovaške republike se vam prisrčno zahvaljujem. Ko vstopamo v Vašo krasno, starodavno belo Ljubljano, zremo mesto in deželo, ki nam ni nepoznana. V davni dobi je bila Ljubljana kraj, kjer so si podajali zastopniki češko - slovaškega in jugoslovenskega naroda roke k skupni obrambi proti skupnemu neprijatelju. Kot bratje smo se borili proti prodiranju neprijatelja, v borbi smo ostali zmagoviti in zavezili neprijatelju cesto na jug, ki je upal, da doseže svoje imperijalistične in despotične cilje. Prišla je ura usodne odločitve! Za vse nas Slovence velika ura, ki je odločila našo usodo in bodočnost. Borec se za velike cilje osvoboditve od vsega nasilja in despotizma, smo dosegli zmago, ki nam je prinesla svobodo, enakost, skupnost in varnost. Oba slovenska naroda, na severu in na jugu sta pokazala, da znata to enotnost ceniti v skupni ljubavi, bratstvu in obrambi enotnih interesov.

Prisrčno in bratsko smo bili povsod sprejeti. Naš cilj je, da v bodočnosti zasledujemo konkretne cilje na gospodarskem in kulturnem polju, zavedajoč se, da zavisi blagostanje naroda, države in Slovanstva v gospodarski, kulturni in kocijalni povzdigi in napredku. Skupno delo naj rodi velik naš napredek. Prepričani smo, da ni potrebno nikakih pisanih dokumentov o našem bratstvu, to bratstvo tli v naših srcih. Nič ni na svetu, kar bi nas moglo razdeliti! (Klici odobravanja!) Naš ideal je velika zveza Slovanstva na principu federalizma, ki bo stremela za gospodarskim in kulturnim napredkom slovenskih narodov. Pozdravljam Vas v imenu češkoslovaškega naroda, želeč Vam, Vašemu narodu in celi državi velik napredek v bodočnosti. Živeli Slovenci!

Zorili so vzkliki odobravanja in pozdravljanja in godba je zasvirala državno himno. Sledilo je kratko medsebojno predstavljanje. Gospa Franja Tavčarjeva je pozdravila tri zastopnice češkoslovaških žen - parlamentarke in jim izročila krasen šopek, na kar so odšli Sokoli, Orli in druga društva na prostore pred kolodvorom. Takoj za njimi so prišli tudi gostje, frenetično pozdravljeni od velike množice občinstva.

Danes zadnji dan hipermoderni francoski vefelilm

Chou Chou

(Ona hoče njega)

Kako si Američanke osvajajo može. — Velike konjske dirke. — Napeti boks-match. — Dobri dovpti. — Razkošnost. — Bogastvo.

Od jutri dalje — Najlepši kulturni in dramatični film

Luč oriente

pri katerem filmu igra glavno vlogo „prvi“ maharadža in njegova ljubljanka

Predstave ob 3, 5, 7 in 9.

KINO IDEAL

Prekipevajoče navdušenje na ljubljanskih ulicah

Desettisoč ljudi pozdravljajo na ulicah zastopnike bratskega naroda. — Nepopisni viharji oduševljenja.

Od kar so prestopili češkoslovaški parlamentarci našo državno mejo, je vsa Slovenija budno sledila njihovim potem. V duhu smo spremljali drage goste na njihovih potovanjih širom naše domovine in čim bolj se je bližal dan, ko posetijo tudi slovensko prestolnico, tem nestrpnostjo smo jih pričakovali, da jih pozdravimo z ono prisrčnostjo in ono ljubeznijo, ki nas veže z bratskim češkoslovaškim narodom že stoletja. Vsi drugi dogodki so stopili v ozadje. Končno je napočil težko pričakovani dan. Solnce so zakrivali temni oblaki in izpod neba je nalahno pršelo, naša srca pa je navdajala radost. Že od zgodnjega jutra je bila vsa Ljubljana na nogah. Po ulicah je vladalo nenavadno vrvenje in policija je le s težavo vzdrževala promet. Vse je hitelo proti kolodvoru.

Za mnogo pred določenim časom je prostrani, nanovo regulirani prostor zagrnila nepregledna množica občinstva. Ne le iz Ljubljane, temveč tudi iz oddaljenih krajev in iz Štajerske so prihiteli zastopniki, da manifestirajo bratsko ljubav, ki že od nekdaj veže Slovence s Čehi in Slovaki. Prihajala so društva s prapori, zastopniki oblasti in korporacij, vozovi in avtomobili. Desettisočglava množica se je morala razvrstiti po vseh sosednjih ulicah in še vedno in vedno so prihajali novi.

Okna sosednjih hiš so bila nabita in vsakdo je iskal prostorček, od koder bi imel boljši razgled. Nekateri so si prinašali celo deske, da so si napravili vzvišena stojišča. Vozovi, ki so v gneči morali obstati, so bili v hipu zasedeni in noben protest voznika ni nič zalegal. Solska mladina je pod vodstvom učiteljskega zasedla ulice, po katerih se je pomikal sprevod. Desettisoč naših malčkov se je rado vedno oziralo v ono stran, od koder imajo priti gostje. Kljub dežju, ki je neprestano pršil, je bilo vse veselo razpoloženo. Čim bolj se je bližal čas prihoda vlaka, tem bolj je narasla nervoznost. Na vseh koncih in krajih so si iskali fotografirni in kino operaterji priprave prostore, da dosežejo kar najlepše posnetke.

Najzvišnejše je bilo pred kolodvorom, kjer je policija le s težavo vzdrževala naval. Posamezna društva so po že prej določenem redu zavzela svoja mesta. Nasproti glavnega izhoda se je postirala železničarska godba, levo in desno od nje pa članstvo posameznih društev in ostalo občinstvo, dočim so deputacije, narodno ženstvo, Sokoli in Orli v kroju zavzeli prostore na peronu. Od kolodvora proti Resljevi cesti so bi-

li razmeščeni s številnimi opremljeni avtomobili, določeni za prevoz gostov. Miklošičeva cesta, po kateri se je pomikala povorka, je bila naravnost flankirana od šolske mladine in drugega občinstva. Prešernov spomenik je bil od vseh strani zagrnjen in prostrani Marijin trg z vsemi sosednjimi ulicami je zasedla nepregledna množica. Nepopisna pa je bil naval pred mestnim magistratom. Od Prešernovega spomenika pa do konca Mestnega trga in po Poljanski cesti je bila glava pri glavi. Od preobrata naprej menda še ni bilo na ljubljanskih ulicah tolike množice.

Povorke po mestu

Po pozdravu na peronu so se gostje v spremstvu zastopnikov oblasti in posameznih korporacij podali pred kolodvor, da se odpravijo na magistrat. Ko so se prikazali pri izhodu prvi gostje, je intonirala železničarska godba narodno himno, iz deset in desettisoč grl pa je zaoril v pozdrav gromki «Na zdar». Presenečeni so gostje odzdravljali vedno in vedno se ponavljajočim ovacijam ter zasedli pripravljene avtomobile. Med tem se je izpred kolodvora formirala veličastna povorka, v kateri je korakalo več tisoč oseb.

Na čelu povorke je korakala vojaška godba, za njo pa so se razvrstila posamezna društva. Za vojaško godbo je korakal Orel v kroju s praporjem na čelu. Nato so sledili praporji pevskega društva Ljubli. Zvon. Bratstva, Društva katoliških rokodelcev in Katoliške mladine z deputacijami. Za njimi se je razvrstilo narodno ženstvo v slikovitih narodnih nošah, ki so nudile zelo pestro sliko. Za nato sledečo sokolsko godbo je korakalo starejšinstvo JSS z br. starostjo Ganglom na čelu, nato pa močan oddelek Sokolov v kroju in v civilu. Za Sokolom je korakal oficirski zbor z generalom Živkovičem na čelu. Nato so sledila razna akademska društva, Trilgav, Zaria itd., za njimi Češki klub, nakar so sledili avtomobili z gosti in ostalo občinstvo z železničarsko godbo na čelu. Med neprestanim vzklikanjem nepregledne množice se je pomikala povorka izpred kolodvora po Miklošičevi cesti proti magistratu. Avtomobili so bili v hipu zasuti s cvetjem, ki je kar deževalo z vseh strani. Solska mladina, narodno ženstvo, raz oken in balkonov so obsipavali goste med navdušenim pozdravljanjem in vzklikanjem, s cvetjem in šopki.

Svečanosti pred in na magistratu

Fascinujoč govor podpredsednika češkoslovaškega senata. — Ponovne spontane ovacije gostom. — Izročitev častnega darila mestu Ljubljani.

Nepopisni je prizor, ko so avtomobili z gosti dospeli pred magistrat. Vse prostrani trg z okolico je bil do zadnjega kotička zaseden. Raz oken in balkonov se je vsulo cvetje, godbe so iznova svirale češke in jugoslovenske narodne komade, občinstvo pa je neprestano vzklikalo in pozdravljalo. Vsak posamezen gost je bil deležen spontanov ovacij, ki niso ponehale niti takrat, ko je povzel besedo vladni komisar, da pozdravi drage goste v imenu ljubljanske občine. Seje, ko je zadonel signal trombe, se je poleg vihar navdušenja. Gostje so se razvrstili pred stopniščem mestnega magistrata, levo in desno pa so bila razvrščena posamezna društva, Sokoli, Orli, narodne noše itd. Raz stopnišču magistrata je nato pozdravil goste vladni komisar dr. Mencinger s sledečim nagovorom:

Pozdrav vladnega komisarja.

Velečenni zastopniki Senata in Poslanske zbornice bratske nam Češkoslovaške Republike!

Posetili ste našo iz vojnih razdelanj in grozot pomnožno vstajajočo Krajevno prestolnico, kulturno prestolico naših bratov Srbov, posetili ste veličastno zgodovinsko prestolico carja Dušana, stopili ste na sveta tla onih poljan, ki pričajo o junaštvih brez primere, o junaštvih, ki jih doprinašati zamore le brezemelna ljubezen do rodne zemlje, posetili ste močeno prestolico naših bratov Hrvatov in divno Primorje. Vse povsod ste videli težke napore vseh ustvarjalnih narodnih sil na materijalnem in duhovnem obnavljanju naše mile domovine. Prihiti ste danes, do naših bližnjih od nas treh ujedinih bratov, do nas Slovencev, ki so vam bili od nekdaj najbližji, a ki krvave iz odprtih ran na severu, jugu in zapadu.

Ob tem trenutku se Slovenija hvaležno zaveda, kaj da ima in kaj da ima v bratskem češkoslovaškem narodu, kaj da ima nekada v veliki dobi narodnega probujanja, v dolgi dobi političnega in gospodarskega preganjanja, kulturnega zatiranja, preziranja in ponižanja, kaj da imela v veliki dobi prihajajoče zbirke osvoboditve. Imela je v bratskem češkoslovaškem narodu svoje najvernejše buditelje, svoje vzornike na političnem, gospodarskem in kulturnem polju in najzvestejše, v radosti in bolesti enako vstrajajoče močnega zavzeznike. V času najhujše preizkušnje v bližnjem zaledju bojne vihrne v avgustu leta 1918 se je ustanovila zveza slovaških bratov na življenje in smrt in ustanovila se je Narodni svet s popolnim soglasjem

bratov češkoslovaških in bratov Polakov na historičnih tleh bele Ljubljane.

Z iskrenimi čuti nemurive hvaležnosti Vas tedaj sprejema bela Ljubljana, kulturna prestolnica Slovenije, sprejema Vas narod od blizu in daleč s polnim srcem ljubezni, zavedajoč se zgodovinskega pomena Vašega milnega poseta, sprejema Vas s polnim srcem upanja, da obrodite dnevi Vašega dragocenega bivanja med ujedinih bratov obilo sadu in pridelkih obeh bratskih, zavezniških držav in narodov.

Iskreno želim, da velečenni zastopniki bratskega nam naroda verne in najbolje utise in v naši beli Ljubljani, da bivate prijetno med nami ter s prošnjo, da pomestate v svojo milo domovino naša bratska čustva in bratske želje za procvet močnega češkoslovaškega naroda, Vam imenom bele Ljubljane ključem iskreno: Dobrodošli in Nazdar!

Nagovor podpredsednika češkoslovaškega senata.

Predsednik senata dr. František Soukup je stopil s svojo orjaško postavo na sredo prostornega trga pred rotovžem. Zivahno valoveča množica je mahoma umolknila, ko so se začeli prvi močni glasovi voditelja češkoslovaške sećajne demokracije. Dr. František Soukup je v svojem markantnem in fascinantnem govoru izjavil:

«Dragi bratje Slovenci! Smo na tleh Vaše krasne, bele in viteške Ljubljane! Nimam pravih besedi, da se Vam zahvalim za tolikan prisrčen sprejem. Za pozdrav Vašega starega mesta nimamo besed, pač pa plač in solze radosti.

Bili smo skupno v avstrijskem parlamentu. Borili smo se v tem parlamentu stare Avstrije roko v roki. (Klic: «Res je! Tako je!») Ko stojimo tu na tej zemlji, po zmagi Slovanov nad stari nasilnikom, se spominjamo Vašega velikega in ženjalnega Janeza Kruka. (Klic: «Živeli!») Prišla je svetovna vojna! Podali smo si roke Slovenci, Čehi in Slovaki. Vodili smo boj, revolucijarni boj proti staremu tiranu Habsburgu, proti robskemu režimu Avstro-Ogrske. Cel svet je gledal in videl ta naš skupni revolucionarni boj. Naši ljudje so se borili v Rusiji, Franciji in Italiji. In zmagali. (Klic: «Slava jim!») Ko prvikrat prihaja k Vam oficijelna delegacija države Češkoslovaške republike, Vas pozdravljamo na tej svobodni zemlji, pozdravljamo Vas Slovence in kraljevino SHS. (Ovacije in klic: «Živeli Češkoslovaki!»)

V tem trenutku si podajamo roke k velikemu skupnemu delu, gospodarskemu, kulturnemu in socialnemu. Kar imamo, to je mir, pokoj, hleb, novo življenje, ljubezen in napredek.

Skušali so nas pokopati, iz nas napraviti visoko pokopališče. Preko naših trupel so hoteli marširati od Hamburga, Berlina in Dunaja preko Balkana tja do Bagdada! A tu sedaj stojimo mi — svobodni! Velikega miru niso podpisovali imperijalisti Prusije in Avstrije, podpisali so ga naši ljudje. Vaš Ninčič je bil, ki mu je bila dana v Ženevi v Društvu narodov naloga, da dopolni veliko zgodovinsko delo. V Societe des nations je bil Vaš zunanji minister, ki je bil izvoljen, da njegovo ime, ime Vaše države blešči pri izvedbi zadnjega velikega zgodovinskega dejanja.

Z razpetimi in dvignjenimi rokami je g. dr. František Soukup vzkliznil: «Tu stojimo in se Vam zahvaljujemo! S poslopja vihrata Vaša in naša zastava, ki imata iste barve, belo, modro in rdečo. Bela je barva Vaših čistih src našega juga. Modra barva je barva morja, Vaše in naše Adrije! (Frenetični klici: «Živeli Jadran!») Rdeča barva je barva našega srca, naše krvi (Klici: «Živeli!», našega bratstva, ki je bilo, je in ostane večno! Živela bela Ljubljana! Živeli slovaški narod! Živela zmagovalna kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev!»)

Nastale so nato nepopisne ovacije in vzklikanje Češkoslovačkom, godba je zalagala obe državi himni.

Tako govor vladnega komisarja, kakor dr. Soukupa so prekinjali pogosti vzkliki navdušenja, pritrevanja in odobravanja. Med ponovnimi ovacijami množice so se nato gostje podali v mestno dvorano. Kljub temu, da je začelo zopet deževati, je nepregledna množica občinstva ostala nepremična na mestu in vedno znova in znova so orili viharji vzkliki in dobrodošlice po širnem trgu. Med slovesnostjo v magistratni dvorani je pred magistratom odela Zveza pevskih društev več narodnih pesmi.

Izročitev pokala

Vladni komisar vlad. svet. Anton Mencinger je nato pozdravil posamezne člane delegacije češkoslovaške Narodne skupščine. Po tem pozdravu so se zbrali češkoslovaški poslanci z zastopniki mestne občine, velikim županom dr. Baltičem in zastopnikom dravske divizije generalom Živkovičem v dvorani mestnega magistrata, ki je bila bogato okrašena. Na dveh stenah sta viseli lepi slikavi glavarjev obeh držav, slika prezidenta Češkoslovaške republike dr. Masaryka in kralja Aleksandra I. V dvorani je vladala svečana tišina. Vse polno cvetja. V dvorano so doneli s trga zvoki godbe, ki je svirala, glasovi zbora združenih pevskih društev, ki so zapela «Morje adrijansko».

Češkoslovaški narodni poslanec, narodni socialist Jan Prašek je po kratkem govoru izročil mestni občini v dar krasno umetniško izdelan pokal, naglašujoč, da bodi ta pokal videen znak in simbol tradicionalnega bratstva in slovaške solidarnosti. Ne divi se samo krasni zemlji, marveč tudi zdravemu in dobremu prebivalstvu, ki živi, misli, dela in se bori na tej zemlji. Želi Slovincem, da bi bili močni, krepki in obenem napredovalni na polju splošne kulture in blagostanja. Trdno upa, da se združijo končno vsi Slovani, braneč svoje lepe tradicije, mir in napredek. V skupnosti je moč Slovanstva!

V imenu mestne občine je prevzel pokal v šrambo in varstvo vladni komisar vlad. svet. g. Anton Mencinger, izjavljajoč:

Velečenni zastopniki in člani senata in Poslanske Zbornice Češkoslovaške Republike! Dragoceno poklonitev sprejemam iz Vaših rok kot svetil simbol neminljivega bratstva, simbol nezlomljive zvestobe in zavezništva bratskega češkoslovaškega naroda do bele Ljubljane kot kulturne matice slovaškega rodu od nekdaj. Sprejemam dragocen simbol, ki naj nas in naše vnuke bodri in vzpodbuja, da ohranimo in s gospodarskim in kulturnim poglavljem bogatimo dragoceno dedščino pobratimstva, ki smo ga prevzeli od naših slavniš očetov in dedov. Blagovolite sprejeti in našim bratom odnesti iskreno zahvalo mestne občine ljubljanske za dragoceni dar ter sprejeti in ponesti našim bratom iskrene želje za dobrobit močnega bratskega naroda.

Umetniško izdelan pokal je iz čistega črnega kristala. Po natirih prof. Drahanovskega so pokal izdelali dijaki Stokarske akademije v Pragi in je to odlični izdelek steklarske umetnosti.

Po končani izročitvi so se poslanci odpravili v avtomobilih po mestu. Ogromna množica je kljub rahlemu dežju vztrajala na trgu pred magistratom ter prirejala češkoslovačkom iskrene ovacije.

Banket

Po končani slavnosti na magistratu so se češkoslovaški parlamentarci odpravili v avtomobilih po mestu in si ogledali poedine mestne okraje. Po končanem ogledu so se napotili v hotel «Union», kjer je bil zanje v okusno, z zelenjem in zastavicami okrašeni veliki dvorani pripravljen banket. Banket je priredil ljubljanski veliki župan dr. Baltič. Banketu so prisostvovali v manjšem številu najodličnejši zastopniki ljubljanske javnega življenja. Tekom banketa je češkoslovaške goste pozdravil veliki župan dr. Baltič ter napil med navdušenim pritrevanjem vseh navzočih predsedniku češkoslovaške republike T. Masaryku. Med banketom je svirala godba Dravske divizije. Banket se ob 14. še nadaljuje.

Nova katastrofa nad Žiri in okolico

Potoki in reke zopet močno narasle. — Žiri in okolica vnovič pod vodo. — Valovi so uničili nad 20 mostov.

— Žiri, 11. oktobra. V noči od sobote na nedeljo je razsajala nad Žiri in okolico grozna nevihta. Vso noč je bilo kakor iz škefa in radi silnih nališov so strahovito narasli potoki Osojnica, Zirovnica in Rahnjeva. Poplava je zavzela zopet tako strahotne dimenzije kot pred 14 dnevi.

Kulminacija je dosegla naraščajočo vodo v nedeljo ob 8. zjutraj. Silovit vodni naval je potrgal in porušil vse provizorične mostove, ki so jih po zadnji poplavi za silo zgradili, da omogočijo promet. V Žirih in okolici je poplava povzročila ogromno škodo in je uničila še to, kar je po zadnji poplavi ostalo. V Osojnici ima največjo škodo posestnik Petran. V Raševci so silno prizadeti posestniki Bogataj vulgo Bedenc, Jakob Podobnik in Anton Jereb. Tu je voda odnesla vso zemljo z njiv, posipala travnike in opustošila vse kulture. V Novi vasi je posestnik Jakob Mrlaku odnesla še oni konec hiše, ki je ostal pri zadnji poplavi neopškodovan. Zopet je silno trpela elektrarna v Žirih. V Stari vasi je tekla voda skozi poštni urad. Hiše posestnikov Rudolfa Hafnerja in Dolence ter poštna aluga Demšarja so bile popolnoma v vodi. Na Selu, v takozvanem Peklu, je odneslo kovatišjo in delavnico žobeta Borknika, kateremu je že zadnjič odneslo hišo. V splošnem je poplava prizadela vse ljudstvo in mu uničila vse ono, kar je ostalo pri zadnji poplavi še neopškodovano. Škoda je nepregledna in naravnost ogromna. Prebivalstva ee polasta obup in je tič pred zimo izročeno naravnost lakoti in bedi.

O velikanskih poplavih poročajo tudi iz Poljanske in iz Semške doline, vendar pa manjkajo vsa podrobna poročila, ker je telefonski promet prekinjen in so številne telefonske proge zopet popolnoma porušene.

Potniki, ki je dospel danes iz Selake doline, pripoveduje, da je poplava, ki ni nič manjša od zadnje katastrofalne povodnji, porušila zopet nad 20 mostov in mnogo hiš ter odnesla velikanske množice lesa in raznega blaga ter poljedelskega orodja. Mnogo živine je v naraščajoči vodi utonilo. Ker je poplava dohitela mnogo vasi ponoči, je bila reševalna akcija še bolj težkošana. O človeških žrtvah doslej še ni nobenih poročil, vendar pa ni izključeno, da je več oseb v temni noči med dežjem in viharjem utonilo.

— Skofja Loka, 11. oktobra. Vseled trajnega deževja v zadnjih dneh je začela Sora v nedeljo okrog 10. ure dopoldne zopet katastrofalno naraščati. V svojem gornjem toku je poplavlja večje pokrajine ter je prinašala s seboj velike množice drv, raznega lesa, pohištva in dele stavb, ki jih je porušila. Kulminacija je dosegla vodo okrog 11. ure. Voda je segala do skrajnih robov obrežja in se je bilo bati, da se vsak trenutek razlije. Iz gornje doline so se raznesle vesti, da prihaja izredno visok in močan val, še močnejši kot pri zadnji poplavi. Ljudstva se je lotil nepopisen strah in z največjo naglico so začeli izpraznjevati poslopja in stanovanja ter odganjati živino. K sreči pa se je ta vest izkazala kot pretirana. Krog poldneva je začela voda pri Skofji Loki zopet polagoma padati.

Strahoviti naliivi v Italiji

Železniški promet deloma prekinjen. — Potniki morajo prestopati. — Tovorni promet neokrnjen.

— Jesenice, 11. oktobra. Radi silnih naravnost strahovitih nališov, trajajočih že nad dva dni, je Baška med postajo Podmelec in Grahovo poplavlja progo. Danasnji brzovlak, ki odhaja z Jesenic ob 7.15 proti Podmlecju je obšel na progi. Promet je ukinjen in se vrši samo s prestopanjem.

Med postajo Pavče-Sv. Lucija se je večera utrgala močnega lavina in zasula v razdalji več sto metrov železniško progo. Danes zjutraj je zavozil v maso zemlje neki tovorni vlak. Lokomotiva in štirje vagoni so skočili s tira. Nesreča ni zahtevala nobene človeške žrtve. Tudi tu se vrši promet samo s prestopanjem.

— Jesenice, 11. oktobra. Danes je prešla tukajšnja postaja od vodje jugoslovenske prometne ekspoziture v Podbrdu sledečo odprto brzovlak: Potniški promet med Podmlecem in Sv. Lucijo se vzdržuje potom prestopanja. Tovorniški promet še ni ukinjen. Italijanska železniška uprava sprejema naše tovorne vlake ter do danes še ni izdala nobenega sklepa, da se ukine dotok jugoslovenskega tovora.

— Jesenice, 11. oktobra. Tekom večerajskega današnjega dne so imeli vsa vlaki, ki prihajajo iz Italije večurne zamude. Tako je večerašnji opoldanski brzovlak, ki prispe na Jesenice ob 10.55 dopoldne kratkoma izostal. Večerni brzovlak, ki bi moral prispeti ob 22.26, je došel šele ob 3.05 zjutraj. Tudi osebni vlaki izkazujejo večurne zamude. Danasnji dopoldanski brzovlak je bil najavljen z dvurno zamudo.

Potniki, ki prihajajo iz Italije pripovedujejo, da so večeraj divjali tekem celga dneva na Tolminkem in proti Idriji strahovite nevihte s hudimi nališvi. Gorski potčki, hudourniki in reke so se namah napolnile ter preplavile doline. Baška, ki teče od Podbrda skoro do Sv. Lucije neprestano ob železniški progi je na več krajih izpodjedla nasipe. Vodne mase, ki so pri tekele s strmih pobočij, so na več krajih povzročile plazovi. Pri Podmlecju je plaz zasul zadnji konec tovornega vlaka. Lokomotiva je skočila s tira. Na kraj nesreče so odšli še tekem večerašnjega dopoldneva rešilni vlaki s potrebnim številom delavstva in z oddelki vojaštva s Podbrda in iz Sv. Lucije.

Priprave za sejo kronskega sveta

— Beograd, 11. oktobra. Predsednik vlade je pozval vse ministre, naj prijavijo gradivo za sejo ministrskega sveta, ki se bo vršila pod predsedstvom Nj. Vel. kralja. V kabinetih poedinih ministrov se ureja gradivo ter sestavljajo referati o delu v poedinih resorih in o položaju v državi. Seja ministrskega sveta se bo vršila sredi tega tedna, po vsej priliki v torek ali v sredo, čim se kralj vrne iz Topole, kamor je odpotoval v soboto popoldne. Sodi se, da se bo na tej seji pod predsedništvom kralja razpravljalo o gospodarskem programu sedanje vlade.

ANGLEŠKI RUDARJI SE VRAČAJO NA DELO

— London, 11. oktobra. Svet rudarjev v Leithoustru poziva delavstvo, naj prekine stavko in naj se takoj povrne na delo.

Iz uradnih poročil o povodnji

Neprestani, s kratkimi odmori sledeči nališvi od sobote na nedeljo dopoldne so povzročili, da so reke in njih pritoki na Gorenjskem, v ljubljanski okolici in tudi na Dolenjskem rapidno narasle in poplavlje polja. Ljubljanska je večeraj zjutraj močno narasla, ravnotako tudi njeni pritoki, osebno Mali graben, Glina in pred vsemi Gradaščica, ki je tako narasla in zopet poplavlja polja, da je bil pristop v polhov. grajsko dolino in do Dobrove onemogočen. Danes so vode padle in ne obstoja nikak nevarnost kake večje povodnejske katastrofe. O povodnjah in poplavih je prešlo večeraj in danes dopoldne veliko županstvo kratka uradna poročila, ki slikajo situacijo v ogroženih krajih. Privatne vesti o poplavih so bile prvotno močno pretirane.

Iz Logatca je prejel veliki župan poročilo, da so nališvi od sobote na nedeljo ponoči povzročili v žirovski občini novo poplavo. Med 5. uro zjutraj do 9. dopoldne so v nedeljo vode naraščale, toda pozneje pričele padati. Vseled poplave je bil promet med Logatcem in Žirimi deloma onemogočen, vendar poplavlja ni povzročila kake večje škode. Vode so tako upadle, da je danes promet med obema krajema vzpostavljen. Vzrok novi povodnji v žirovski občini tiči v tem, ker niso bili po zadnji katastrofalni povodnji razrovan in zamašeni potoki in hudourniki očisti in popravljeni tako, da bi mogla voda teči po starih strugah, in zato so se vode po nališvih razlile povsod, kamor so imele dostop.

Po poročilih iz Gorenjske so bili v Bohinjski dolini močni nališvi. Hudournik Belca je odnesel en občinski most. Močno je po nališvih narasla Bistrica, ki je trgala bregove in odnesla dva občinska mosta. Skupno škodo cenijo na 30.000 Din. Vode so danes padle.

Pri Kranju je Sava večeraj zjutraj rapidno naraščala in je dosegla 1 m nad normalo. Seboj je valila veliko množino hlodov in drugega materiala. Sedaj se Sava nahaja v normalnem stanju.

Večja povedenja je bila tudi v Selški dolini. Selška Sora je narasla za en meter, odnesla je mnogo lesa. Danes je padla.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Wlen 796.50—799.50, Berlin 134.96—135.25, Italija 226.95—228.95, London 274.40—275.50, Newyork 66.45 do 66.65, Paris 166—168, Praga 167.40 do 168.20, Curli 10.9275—10.9575. Valute: 55.85—56.05.

Elektri. Tdost. invest. posojilo 1921 72 in pol — 73, 2 in polodst. drž. rente za ratnu letu 804 in pol — 805, Ljubljanska kredita 155, Hrv. eskomptna banka 100—101, Kredita banka Zagreb 100 — 101, Hipotekarna banka 55 in pol — 56.50, Jugobanka 92—92.50, Prastidiona 865—867.5, Drava d. d. Osijek 280, Sečerana Osijek 456 — 460, Isie d. d. 50, Gutman 240—260, Slaveke 100—105, Slavonija 81—81.50, Trboveljska 300—302.50, Union paromlin 295—300, Vevče 102, Agraria 42%—43%.

INOZ. BORZE.

— Curli: Beograd 9.145, Paris 14.925, London 25.11375, Newyork 517.625, Milan 21.15, Praga 15.325, Dunaj 73.025.
— Trst: Beograd 43.90—44.40, Paris 71—72, London 120.50—121, Newyork 24.80 do 25, Wlen 78.50—79, Dunaj 345—353.

Andrej Jakil

V ponedeljek dne 11. t. m. je preminul v Trstu po kratki in mučni bolezni veleindustrialec g. Andrej Jakil.

Pokojni je bil prototip slovenskega industrijca, ki se je s svojim trudom in brezmejno energijo dvignil na najvišjo stopnjo delovnega človeka. Rojen je bil v Mirni pri Gorici, kjer se je posvetil usnjarstvu. Že kot pomočnik je bil izredno marljiv in delaven in se je še kot mladenič polagoma osamosvojil. V Rupi pri Mirni si je zgradil lastno strojno kočo. Bil je eden najbolj naprednih industrijcev v kožarskem centru Mirna pri Gorici. V svoji stroki je kot prvi uvedel strojno obratovanje, kar ga je daleč dvignilo nad konkurenco. V dobi kratkih let je pokojni navezal svoje poslovne stike po vsej Avstriji in na Dunaju ustancil podružnico svojega podjetja. Njegovo podjetje je kmalu zaslovelo širom Avstrije. Povodom napovedi vojne Italije Avstriji je bil pokojni Andrej Jakil, ki je bil znan radi svojega odlično naprednega in narodnega mišljenja, konfiriran na ljubljanskem gradu. Njegovo blago so mu zaplenili. Takoj po prevratu se je Jakil znova lotil dela, zgradil je veliko tovarno čevljev v Karlovcu, ki je radi svojih solidnih izdelkov zaslovela po vsej državi in je znana tudi v Sloveniji. Svoje podjetje je vedno bolj širil in utrjeval. Pred leti si je kupil premoženje Krmelj v Št. Janžu na Dolenjskem. Bil je kot delničar udeležen pri raznih industrijskih podjetjih.

Pokojni zapušta ženo in pet otrok, tri sinove in dve hčerki, katere je vse vzgojil v narodnem duhu. Ena njegova hčerka je poročena s podpredsednikom zagrebške zbornice arh. Karmelutijem.

Nenadna smrt Andreja Jakila je zasekala v vrste našega gospodarstva težko vrzel. Pokojni je bil izreden gospodarski talent, ki je s svojim nasvetom in delovanjem mnogo pripomogel k konsolidaciji naših povojnih gospodarskih razmer. Njegovo izgubo bo čutilo marsikako podjetje, kateremu je bil zvesti sodelavnik in svetovalec. Za svoje zaluge na gospodarskem polju je bil pokojni odlikovan z redom Sv. Save.

Bodi skrbnemu gospodarju in vrlému naprednjaku ohranjen trajen spomin, težko prizadeti rodbini pa naše iskreno sožalje!

Protestni shod stanovanjskih najemnikov

Organizacije najemnikov, organizirano uradništvo in delavstvo je pokrenilo zadnji čas po vsej državi akcijo, da se mora stanovanjski zakon brez omejitve podaljšati. Vrhlo se včeraj v Ljubljani in Mariboru kakor tudi drugod dobri organizirane protestne skupščine in manifestacije proti novemu osnutku stanovanjskega zakona.

Društvo stanovanjskih najemnikov in združena delavska strokova zveza Jugoslavije sta priredili včeraj dopoldne v dvorani Mestnega doma veliko protestno zborovanje stanovanjskih najemnikov, ki je pokazalo, da vlada v vseh slojih prebivalstva veliko ogorčenje proti akciji nekaterih krogov, da bi se stanovanjski zakon sploh odpravil. Shod je bil dobro obiskan in se ga je udeležilo nad 500 oseb. Zborovanje je otvoril Vinko Vrankar, nakar sta podala socialisti Fran Sedelj in predsednik Društva hišnih najemnikov Vencelj izjavi poročili o socialnem položaju najemnikov, o akcijah hišnih posestnikov za odpravo stanovanjskega zakona, o stanovanjih za državne uradnike, o raznih deložacijah itd., zavržala sta zahteve hišnih posestnikov po odpravi stanovanjskega zakona glede omejitev, njih predloge po povzemanju najemnine ter zahtevala končno temeljito revizijo stanovanjskega zakona s sodelovanjem zastopnikov najemnikov in hišnih lastnikov. Referent g. Vencelj je omenil, da je bilo pri stanovanjskem sodišču vloženih 600 odločitev, pri rednem okrajnem sodišču pa 900. Protestu so se pridružili zastopnica delavskih žen Ajšnikova, Pleterkovič, uradnik Beguš, ki je kot zastopnik zadržanega predsednika Maksila Lilliga zbor pozdravil v imenu Osrednje zveze državnih namestencev in upokojencev, ter končno g. Stukelj za privatne namestence. Čeprav je bil shod strogo nepolitičen, so nekateri govorniki aludirali na politični moment ter pozivali uradništvo in delavstvo

Jesen v Savinjskih planinah

Krasni so jesenski jasni dnevi v planinah. Poletje s trumami turistov, ki jih raje čuje malo ne pri vsakem koraku, je za nami. Mir in tišina vladata zdaj v gorah. Kože so večinoma zaprte, le na Kravcu, Veliki Planini ter v Bistriški in Logarski dolini ostanejo odprte vso zimo.

Popoldne grem iz Kamnika na Kravce. Nikamor se mi ne mudi. Počasi stopam po dolini proti Sidažu in Svetemu Lenartu, od tam k svetemu Ambrožu in kvišku na Krško planino. Popoldansko solnce me ljubko greje, potokček mi žubori kraj pota, s travnikov me pozdravlja poliselek, z občestnega drevja pa mi žvrloče tašče in sinice. Če me žaja, poberem jabolko ali hrusko, ki se valja v travi, ali pa si natrgam v grmovju pest drenja ali robide ter jo s slastjo pojuzim.

Na obronkih se ustavim in zrem v dolino. Vedno več in več sveta se razprostira pod menoj. Zadnji del pota do Sv. Ambroža je prestran in me počasi ogreje. Zato slečem še srajco in jo obesim čez nahrbtnik, da se posuši in nekako lahko stopam skozi strni gozd na Krško planino. Na planini je vse mrtvo: ne slišim več mukanja živine in žvenkljanja kравjih zvoncev in pastirske koče so trdno zaprte.

O mraku sem v domu na Kravcu, kjer dobim doktorja in dve dami iz Ljubljane. Solnce je zašlo za Triglavski pogorje, ki se ostro odraža na zlatem ozadju. Zrak je čist in mi vidimo jasno vsa gorovja, bližnja in daljnja in celo Učkan manj bližje za Snežnikom iz Istre naproči. In ko je v planinah še svetlo, leži v dolinah že mrak in iz Kra-

v skupno fronto pri prihodnjih občinskih volitvah.

Zbor je soglasno in z odločnim mnenjem sprejel resolucijo, ki zahteva:

1. da se podaljša zaščita najemnikov najmanj do 31. decembra 1930, da se odstrani iz stanovanjskega zakona vse one določbe, ki omejujejo zaščito ekonomsko slabjših slojev;

2. da se ne izvajajo več deložacije, pretno občina ne preskrbi deložirancem stanovanj;

3. da zidajo država, občine in javne korporacije uradna poslopja odnosno stanovanja za svoje uradnike;

4. da se prisili privatni kapital k zidanju stanovanjskih hiš, ne oziroma se pri tem na politično stranko in osebe;

5. da se hišne posestnike omeji pri šikaniranju, ki jim je nudil sedanjim stanovanjski zakon;

6. da se določi natančna višina najemnine, ki ne sme v nobenem slučaju presežati ene petine zaslužka najemnika, upoštevajoč kakovost in vrednost stanovanja in ki se ne sme določiti v zvezi z zaslužkom drugih članov rodbine, ravno tako se morajo maksimirati podnajemnine, da se podnajemnikov ne bo izkoriščalo od strani najemnikov in hišnih lastnikov;

7. da se morajo k izdelavi stanovanjskega zakona pritegniti najemniki in hišni lastniki;

8. da morajo zavarovalni zavodi, kakor OUZD, Pokojninski zavod za privatne nameščence v Ljubljani in drugi uporabiti gotov del svojega kapitala za gradnjo stanovanjskih hiš;

9. da država tako posamnikom kakor gradbenim združenjem da na razpolago cenovni kredit, da tako prispeva k odpravi stanovanjske bede;

10. da se od leta 1926 novo zgrajene eno- in dvodružinske hiše opuste vseh davkov in doklad za dobo 20 let;

11. mestna občina ljubljanska ima spravi deložirance v primerna stanovanja, ki odgovarjajo vsem zdravstvenim in drugim predpisom.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Ponedeljek, 11. oktobra: Zaprto.

Torek, 12. oktobra: Zaprto.

Sreda, 13. oktobra: Zaprto.

Četrtek, 14. oktobra: Dr. Knock ali Triumf medicine. Red. A.

Petek, 15. oktobra: Macbeth, premijera. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Ponedeljek, 11. oktobra: Zaprto.

Torek, 12. oktobra: Othello. Red B.

Sreda, 13. oktobra: Zaprto.

Četrtek, 14. oktobra: Rigoletto. Gostuje g. Mirko Jelačin. Red E.

Prodana nevesta

Večno mlada Prodana nevesta je privatna snovi zelo mnogo ljubiteljev v opero, v prvi vrsti pa menda zato, ker je pel Janka domaćin g. Jelačin in Marinko pa ga. Polakova iz Zagreba. Pred pričetkom predstave je opravil odstopni go. Polakove inspicijent z jecljajočimi besedami in v neprimerni obleki. Ali ne čuti uprava da je to netaktnost napram publiku? Slučajni nered mora gostu opraviti gospodar in ne sluga.

Marinko je pela prav rahlo indisponirana ga. Zaludova zelo ljubezljivo. Janko gosp. Jelačina je igralski dovolj ugajal. G. Jelačin kaže precej igralske rutine, je živahen in okreten. Kot pevec pa nikakor ne zadostuje. Ne odrekam mu prav dobre šole, tudi je muzikalen, toda nima niti višine niti nižine. Sredina je v pianu pa še dovolj simpatična. Barva njegovega malega tenorja je votla, pločevinasta, zlasti v višinah brez zvonečega metala in zanosa in ne prodre niti v forte mestih. Po prvem aktu je od sorodnikov in prijateljev prejel cel kup cvetja v znak medsebojne naklonjenosti in simpatije. Ko pevec jih ni zaslužil. Pregrešni lokalni patriotizem nas v naši sodbi ne sme zapeljati in g. Jelačin kot inteligenen človek mi odkritih besed gotovo ne bo zameril.

Ostale partije so bile razdeljene dovolj spretno. Kecal je pel g. Rumpelj živahno in se je zlasti v 2. in 3. aktu povzpelo do

prav močnih uspehov. Nad vse simpatičen je Vašek ga. Kovača. Če bi drugega ne pel, kot samega Vaška, bi že Ljubljani ostal v prijetnem spominu.

Zbor bi bil lahko preciznejši, akter vsaj v predgriji tudi. Bila je nekam zalita in nejasna. Prodano nevesto je g. višji režiser Knittel na nekaterih mestih na novo zrežiral. Toda začetek s cerkvijo in sejmarskimi stojnicami bi lahko ostal, ker sedaj ljudstvo na trgu prd drevesom do kapelnikovega znaka ne ve kaj početi. Baletu bi priporočal popolno enotnost ali popolno neenotnost v kostumih. Plesalke so kmetska dekleta in temu primerno se je treba tudi odeli. Predstava je bila v splošnem animirana in je imela dovolj hvaležnega poslušalstva. —č.

Pianist Ivan Noč priredi svoj klavirski koncert v petek, dne 15. oktobra ob 8. uri zvečer v Filharmonični dvorani. Za svoj program si je izbral po večini klasični program in so na njem zastopani sledeči mojstri klavirskega stavka: Gluck - Brahms, Mozart, Chopin, Liszt, dalje Debussy, Hummel in Ravel. Pianist Noč je brez dvoma eden najodličnejših jugoslovenskih pianistov, znan tudi v širšem svetu, saj je priredil tudi v tujini že več svojih samostojnih koncertov. V letošnjem šolskem letu deluje kot prof. konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani, dočim je lansko leto poučeval klavir na Neues Wienerkonservatoriumu na Dunaju. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Peško društvo ljubljanski Zvon priredi prihodnji ponedeljek, dne 18. t. m. ob 20. uri v Franciskanski cerkvi svoj prvi koncert. S tem koncertom se oddolži »Ljubljanski Zvon«, eno naših najglednejših in najidealnejših kulturnih društev, spominu nesmrtnega in za našo glasbeno literaturo preslužnega skladatelja Antona Foersterja, kojega glavno kulturno udejstvovanje je bilo ravno na cerkvenem polju. Pod vodstvom svojega zborovodje g. Zorka Prelovca izvaja »Ljubljanski Zvon« Foersterjevo »Missa solenne« za zbor in veliki orkester. Solistični nastopi na koncertu gđ. Ramškova, orkestralno spremljevanje pa je prevzelo orkestralno društvo Glasbene Matice. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Straussov sinfonični cikel na Dunaju. Sinfonični orkester dunajskih filharmonikov bo izvajal v letošnji sezoni večji cikel sinfoničnih pesnitev Riharda Straussa. Na sporedni bodo: Till Eulenspiegel, Parergon k Sinfoniji Domestici, Don Juan, Alpska sinfonija, Don Quichote, Tako je dejal Zarathustra. Smrt in zamaknenje itd. Posamezne sinfonične pesnitve bodo dirigirali najboljši nemški sodobni dirigenti. Sodelovali bodo tudi prvostolni solisti.

Lepo priznanje našemu umetniku. Velika angleška revija »The Central European Review« je te dni izdala posebno številko, ki je posvečena naši državi. Na naslovni strani prinaša revija reprodukcije mladega slikarja Mladena Josića, ki ima sedaj razstavo v splitskem salonu Galij. Slika prikazuje ribiče, ki razpenjajo mreže, v ozadju pa je narisana silhueta Splita. Reprodukcija je v barvah in je zelo dobro uspešna.

Newyork »Metropolitan« otvori novo sezono dne 1. novembra s Puccinijev »Turandot«, v kateri bo pela naslovni part »Dunajčanka Marija Jeritza. Nadalje so na sporedni opere: »Carolina piščalka«, »Fidelio«, »Kavalir z rož«, ki se bodo izvajale v nemškem jeziku, ter »Mignon« in Rimskijski »Korakova« »Coqu d'or«, ki se bosta peli v francosčini. Repertoar obeta tudi dve novosti, angleško opero »The Kings Henchman« od Taylorja ter Casselov balet »La Giarra« po neki noveli pisatelja Pirandella. Poleg Jeritze bodo sodelovali še izomerci: Saljapin, Michele Fleta, Titta Ruffo, Michael Bohnen in drugi.

Angleži proti inozemskim dirigentom. Angleška družba za prirejanje radio-koncertov v Londonu je napravila obširen razpored za letošnje zimsko sezono in je nameravala pozvati na Angleško več inozemskih kapelnikov, med njimi tudi Rikarda Straussa in Paula Klempererja. Dnevnik »Daily Express« pa je prinesel izjavo iz krogov angleških glasbenikov, kjer se posebno ostro upirajo gostovanju tujih dirigentov na britanskem ozemlju. Krogi, ki nasprotujejo temu gostovanju, zahtevajo od angleške vlade, da uporabi zoper navzočost inozemskih kapelnikov na Angleškem vse dopustne represalije v obliki visokih davkov.

Smrti slovitega italijanskega tenorista. V Florijo na Italijanskem je prošle dni umrl 82-letni tenorist Angelo Masini, ki je imel svoj čas ogromne uspehe na svetovnih odrih. O priliki neke turneje po Španiji mu je španski kralj poklonil zgodovinski meč Karla V., v Rusiji pa je ljudi tako navdušil s svojim petjem, da je car po koncertu izjavil: »Midva sva si enaka; oba namreč vladava«.

Okrog Zagane peči je vse posekano. Pri koči kopleje vodnjak, kamor se bo ponoči stekala voda iz lesenih korit, ker se žez dan tako segreje, da ni več pitna. Naokrog pa poje sekira in soletne bukke in smreke padajo in se vale nizdol.

Dva dni ostanem v Bistrici. Čez dan bродim po lepi dolinici potoka Beke, kjer vlada rajski mir. Nič drugega ne slišiš, ko petje ptic in šum padajočega lista. Sedim ob potu na počivalu in gledam razno stene Konja in Rsenika, ki se spuščajo navpično v dolino. Semtertje se sproži kakšen kamenček pod nogo divje koze, se zakotali hrupno v jarek in zopet je vse tiho. Tretje jutro se zbudi zgodaj. Nebo je tako čisto in jasno, da se vrhovi Grinjavcev zle, kakor da bi stali tik pred teboj. Ne vzdihni več v dolini. Po zajtrku zadenem nahrbtnik in hajdi na Kamniško sedlo. Tako lahko mi je na duši. V vselem razpoloženju duha nihi ne zapazim, kako mine čas; naenkrat sem pri prvi nadsveti pečini, nato pri drugi in kmalu se vzpenjam po redkem gozdu proti pastirski koči na vznožju sedla.

Koča je sicer odprta, toda prazna. Odprtina za dim na strehi zija na široko, na

Radičev shod v Vitanju

Slar udeležba Maša, ki je ni bilo. — Radičevi napadi na stavo. — Republika še živi.

— Celje, 11. oktobra. Včeraj se je vršil v Vitanju pri Celju z velikim pompom napovedani shod radičevcev. Radič je prišel s svojim spremstvom že v soboto popoldne in je kljub silnemu naliivu takoj prišel govoriti ljudem, ki so ga pričakali in pozdravili. Vendar pa je dež naredil njegovim izjavam predčasen konec.

Nedeljskemu shodu je prisostvovalo okoli 400 kmotov iz vitanjske okolice. Na shod je prispel iz Ljubljane tudi g. Albin Prepeluh, ki je pripeljal s seboj nekoga Salezijanca, da bi ta daroval službo božjo. Nemilo pa so bili zborovalci kakor tudi radičevci z generalnim štabom vred presenečeni, ko so bili v cerkvi zbrani že vsi zborovalci, a svečenika ni bilo blizu. Kameje se je izvedelo, da je Salezijanec daroval mašo že ob pol 8., nato pa brez sledu izginil.

Shod je bil odprt. Prvi je seveda govoril g. Radič. Kot običajno je razpisal prazne besede in takoj uvodoma pričel udrihati čez inteligenco z ostalimi sloji naroda. Po tem uvodu je pričel s slavospevi sebi. Tožil je bridko, češ da ga v Jugoslaviji še huje preganjajo nego v pokoljni Avstriji. Nato je navajal, da je dobil povodom volitev leta 1920 230.000 glasov, leta 1923. je štelo njegovih glasov naraslo na 400.000 in leta 1925. bi jih gotovo dobil 600.000, če bi bile volitve svobodne. Nato je hvalil svoje članke v »Domu« ki da so svetovnega pomena. Hvalil je tudi našo zunanjo politiko, ki da hodi po dobrem in pametnem potu, da mačo politiko pa delamo mi seljska stranka. Pri prihodnjih volitvah bo čisto gotovo in nesporno komandirala kmetska večina. Obregnil se je tudi ob radikalno stranko, čigar slovanstva in narodna politika je zadnje čase postopila radi pokvarjene Pašičeve oklice. Poudarjal je, da je nastalo v radikalni stranki precejšnje trenje vendar upa, da bo seljska stranka lahko tudi v bodoče sodelovala z radikali, če se ti resno reformirajo. Potem bo lahko urediti aktualna vprašanja, zlasti davčno vprašanje in pa avtonomijo občin.

H koncu se je Stjepan Radič dotaknil tudi vprašanja glede republike. Rekel je: »Republike nismo zatajili, samo formalno smo jo opustili. Republika znači, da bodo ministri pošteti. Tudi sedaj imamo pošteno vlado. Posebno sposobna sicer ni, upati pa je, da bo po rekonstrukciji sposobnejša.« — Svoj govor je zaključil g. Radič s klicem: »Živela zedinjena Slovenija!«

Drugi govornik je bil minister g. Pučelj, ki je uvodoma razlagal razliko med našimi gosposkimi in seljskimi strankami. Nadalje je omenil, da je politični položaj pri nas v splošnem neugoden in težak, tožil pa se je z dejstvom, da mora kupec pri mesarju z mesom vred prevzeti tudi kosti. Slovenci vobče niso dobri politiki in doslej niso imeli veliko pojma o politiki. Poprej so se k večjemu naši klerikali in liberalci preklali in pulili za županske mesta. Grešile so vse stranke, toda samo Samostojna kmetska stranka je spoznala svoje grehe in jih odpravila. V nadaljnjem govoru se je g. Pučelj

lotil tudi klerikalcev in njihove borbe za avtonomijo, poudarjajoč, da je baš dr. Korošec oče centralizma. SLS ima več častihlepnih voditeljev, ki nočejo priznati svojih napak. H koncu svojega govora se je minister Pučelj zahvalil zborovalcem za številno udeležbo, zahvaljujoč Boga, da je zadržal dež na Pohorju.

Nato se je oglasil g. Albin Prepeluh, ki se je najprej opravičeval zborovalcem radi neljubega incidenta z duhovnikom, katerega ni bilo, nato pa razvil svoje nazore o politiki. V zelo mučnem in neprijetnem položaju se je nahajal bivši minister dr. Kukuvec, ki se je nalašč pripeljal z avtomobilom iz Maribora na shod v Vitanje. Ko pa je hotel govoriti, mu niso dali besede. Shod, na katerem ni bilo opaziti toliko bivših vitanjskih Nemcev in nemškutarjev, na katere so radičevci računali, pač pa so bili navzoči seljaki iz okolice, se je brez vsakega incidenta zaključil ob pol 12.

Nihče ni prisiljen

da takoj kupi, pač pa si lahko pri meni brez obvezno ogleda bugato zalogo angleškega in češk ga blaga za moške obleke in povišnike, raglane itd. po najnižjih cenah

Josip Ivančič, LJUBLJANA

M kloščeva cesta 4

152-T

Katastrofalna eksplozija

Pri železniškemu mostu Frydek—Mistek v ČSR je nastala v soboto zjutraj katastrofalna eksplozija, ki je porušila polovico poštnege poslopja. V pritičju, kjer je oddelek za pisma, so železne žaluzije, ki se ponoči zapirajo. V petek ponoči je bil pustil nekdo odprto pipo plinske cevi in ko je uslužbenec Kafka zjutraj odprl železne žaluzije in prižgal žgaličo, je nastala strahovita eksplozija. Polovica poštnege poslopja s streho vred se je porušila. V drugi polovici so se razbila vsa okna. Odlomki železnih traverz so leteli daleč na okrog. Uslužbenec Kafka je bil težko ranjen. Ker je nastala eksplozija tako zgodaj, ni bilo človeških žrtev. Gmotna škoda je ogromna.

* Truplo na lokomotivi. V petek ponoči je prispel na kolodvor v Vršovicah na Češkoslovaškem tovorni vlak, ki so ga hoteli postaviti na stransko progo. Ko se je vlak ustavil, so železničarji opazili na lokomotivi nekaj predmeta, in ko so stopili bližje, so videli, da imajo pred seboj razmesarjeno truplo neznanega moškega. Truplo so prepeljali v mrtvašnico in obvestili policijo, ki pa ni mogla ugotoviti identitete.

Narodna knjigarna

ie sedaj v Stritarjevi ulici št. 2 (pred magistratom)

V dveh dneh 4827 ljudi!

To je slika obiska

monumentalnega vefilma

VITEZ Z ŽELEZNO ROKO

(Golt von Berlichingen)

Kolosalna režija — Napeto zanemiva vsebina — Samo izbrani in najboljši igralci — Vprašajte one, ki so ta prekrasni film že videli! — Preskrbite si pravočasno vstopnice.

Predstave ob 4, pol 6, pol 8 in 9. uri.

Izven programa današnji slavnostni sprejem naših bratov Čehov v Ljubljani.

ELITNI KINO MATICA — najudobnejše kino v Ljubljani.

Sredina mesta — Telefon 124

ognjišču je raztreseno par obgorelih trsk. Najbrž je kdo tu nočeval in si kuhal čaj, pa je v naglici pustil vse odprto. Mogče so bili divji loveci, ki so zjutraj v bližini Turške gore oddali kakih dvajset strelav na divje koze? Prihajajo neopazeno od solčarske ali avstrijske strani, malo postreljajo in izginejo zopet kot kani.

Stopam dalje proti vrhu. Nedaleč od pastirske koče odleti vrta ptičev z vrha košate kaline, edine v kraljevstvu jelk in mecesov, ki kar kriči v bogatem lišpu svojih temnoredih grozdov.

Medtem je pa jug zopet nagromadil celo morje megle v dolini in jih skuša spraviti čez sedlo na štajersko stran. Toda tam je še sever doma, ki zavrta megle tik nad sedlom nazaj na Kranjsko in pusti solcu kraljevati nad krasno Logarsko dolino.

Zato pa ne premišljujem dolgo, ko pridem vrh sedla k zaprti Kamniški koči, temveč jo po kratkem oddihu mahnem proti Okrešlju, kjer se mi kraj zelenega pašnika smeji lepi Frischautov dom. Pot do tja je ena najlepših v naših Alpah. Spretno je speljana po skoraj navpični severni steni Kamniškega sedla in tako ugodna in široka, da pride po nji lahko starček-novinec. Kjerkoli postaja položaj bolj kočljiv, so v steno vbiti klini in je napeljana vrva. Na par krajih je sicer vrvi odtrgana in so klini zvit od plazov ter je poskodovanih nekaj stopnic, pa to bo Planinsko društvo spomladi že popravilo.

Ko sem prišel na prod, sem stopil k v jarku ležečemu snežišču in si s palico odbil kos čistega snega, s katerim sem si pogasil žejo.

Frischautov dom je bil še odprt in v njem sem dobil prijatelja iz študentskih let, s

katerim sva se domenila, da prideva prihodnjo nedeljo na Kravce skupaj. Zal, da je deževno vreme načrt prekinjalo. Frischautov dom je izborno oskrbovan in ima eno najpostrželjivših in najprijetnejših oskrbnic. Po kosilu sem šel po krasno speljani stezi k slapu Savinje, od tam pa po divni Logarski dolini proti Solčavi.

Med potjo sem tiral brusnice in borovnice, ki jih je tam vse polno in večkrat ob stal in se ozrl na veličastno ozadje doline, na vratolomne pečine in vrhove Ostrice, Planjave, Brane, Turške gore in Mrzle gore in na goste zelene šume pod njimi, katere je začela jesen polagoma zlatiti. Ustavil sem se pri Piskernikovem zavetjušju in modernu urejeni Tillerjevi koči. Plesnikova gospodarka mi je pa za večerjo pripravila salato z mastjo polito in kislega mleka.

O mraku zavijem mimo Logarjeve kmetije in gostilne na krasno, gladko cesto, ki me pripelje čez dobro vso v lepo planinsko vso Solčavo. Spim v Herletovi gostilni imenitno. Zjutraj si ogledam staro tavnjo cerkev, nato pa odidem po cesti ob Savinji proti Lučam in dalje proti Ljubnemu. Na cesti je vse živo; delavci sekajo ob cesti drevje, postavljajo brzojavne droge, zidajo škarpe ob reki in popravljajo cesto na mostove. Vidi se, da čuva nad to planinsko cesto, ki je poleg turistične tudi eminentno gospodarske in strateške važnosti za nas vse, budno očetovalsko oko tamošnjega srezkega poglavarja dr. Fr. Vovška.

Na Ljubnem je pripravljeno vse polno splovov, da zdrče o prvi priliki v naraslo Savinjo in odplavajo proti Beogradu. Na noč se ustavim v Gornjemgradu v gostilni dobre gospe Probejeve, drugo jutro grem čez Cernevec v Kamnik. P. L.—n.

Držite se stare navade

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1926.

— **Predsednik vlade pregleduje beogradske tiskarne.** Včeraj je predsednik vlade Nikola Uzunović obiskal vse beogradske tiskarne ter si ogledal njih tehnične naprave.

— **Proces proti Orjuni.** Dodatno k posredni o ustavitvi sodne preiskave proti slovenskim in drugim Orjunam radi incidenta v Prešernovi ulici na Vidovdan pripominjamo, da je državno pravdnostno dvignilo obtožbo proti 7 Vojvodincem odnošno Beogradč. radi hudodelstva po § 95 srb. kaz. zak., namreč radi zbiranja in poskusa upreti se odredbam državne oblasti. Proti slovenskim članom »Orjune« je vsaka preiskava ustavljena. Razprava se najbrže vrši meseca decembra in bodo radi konfrotacije obtoženci pri razpravi osebno navzoči.

— **Is sodne službe.** V področju višjega deželnega sodišča ljubljanskega so imenovani za pravne praktikante absoolvirani pravnik Vinko Rautner, Slavko Pelc, Alojzij Rant, Franc Logar, Karel Pleiweis in Miroslav Dev.

— **Is državne službe.** Za vladna tajnika v 7. skupini I. kat. sta imenovana okrajni komisar dr. Josip Tomšič v Krškem in okrajni glavni pri velikem županu ljubljanske oblasti Ivan Legat; za lastno prošnjo je upokojen veterinar pri okrajnem glavarstvu v Kočevju dr. Josip Kunc; premešeni so: iz Ljubljane k carinarici v Zagrebu Dordje Marić; iz Zagreba k carinarici v Ljubljani Ivan Bukovec in Dragotin Ukmar; iz Virovitice v Vel. Kikindio Ivan Škrab.

— **Zanimive razprave pred sodiščem.** Ta mesec se vrši več zanimivih razprav pred ljubljanskim sodiščem. Pri okrajnem sodišču bosta dve razpravi proti ljubljanskim stražnikom radi incidenta v Prešernovi ulici. Interesantna bo razprava urednika »Orjune« proti nekem stražniku.

— **Pastor Švelja v Jugoslaviji.** Znani prvaki lužinskih Srbov pastor Bogumil Švelja iz Budimpešte prispeje dne 12. oktobra. Švelja se bo seznaniti z razmerami v naši državi, osebno s kulturnim in gospodarskim položajem. Iz Beograda odpotuje v Sarajevo, Split, Zagreb in Ljubljano. Odičnemu pravku naših lužinskih Srbov želimo, da bi našel med nami resno slovensko gostoljubnost in vzajemnost, za katero je že toliko storil.

— **Vseslovenski kongres mest.** 1. vseslovenski kongres mest se bo vršil 1.12.1926 v Pragi. Na tem kongresu bodo zastopana tudi vsa večja jugoslovanska mesta na čelu z zastopnikom beogradske občine.

— **Katedra zgodovine umetnosti.** Za honorarnega profesorja zgodovine umetnosti v višji pedagoški šoli v Beogradu je imenovan šef oddelka v prosvetnem ministristvu dr. Milan Glavič. Predavanja se prične v kratkem.

— **Nova proga za ekspresne vlake.** Rumunska vlada je prosila našo vlado dovoljenja, da bi smeli voziti po naših progah novi rumunski brzovlaki, ki bodo vozili med Dunajem-Bukarešto. Ti vlaki bodo pasirali naše ozemlje med Arandjelovcem in Zombaljem. Prometno ministristvo na prošnjo rumunske vlade še ni odgovorilo.

— **Hiše za poplavlence.** Glavni odbor Rdečega križa je zahteval od vseh svojih organizacij, naj mu v najkrajšem času pošlje svoje zbrane prispevke za poplavlence. Rdeči križ je začel namreč zidati 1200 hiš, v katerih dobe stanovanje poplavlenci.

— **Muzej kneza Pavla.** Finančno ministristvo je odobrilo 150.000 Din kot kredit za adaptacijo poslopja, v katerem bo muzej kneza Pavla.

— **Rade Pašič toži svojega odvetnika.** Rade Pašič, ki se je vrnil te dni v Beograd, je izročil v petek mestnemu sodišču akt, v katerem izkazuje bilanco svojih premičnin in nepremičnin. V svojem aktu navaja, da ima hišo v ulici Miloša Velikega in hišo v Hercegu Novem, dalje okrog 1.200.000 Din v raznih delnicah, 3-4 koncesije v novih rudnikih in še nekatere malenkosti. Rade Pašičev prijatelj trdi, da znaša njegovo premoženje 2.500.000 Din. V aktu omenja Rade Pašič, da je dal svojemu advokatu Savi Pavloviću lani 300-350 tis. D, da bi mu kupil hišo v Beogradu. Toda Pavlović doslej še ni položil računa. Zato ga Rade Pašič toži.

— **Poljski zdravniki v Dalmaciji.** Poljski zdravniki, ki jih je poslala higijska sekcija Društva narodov v Jugoslavijo, da se seznanijo z našimi higijskimi ustanovami, so odpotovali iz Srbije v Dalmacijo. Posetili so Split in Trogir, zdaj pa se muče v Dubrovniku. Spremlja jih inšpektor ministristva narodnega zdravja dr. Kun.

— **Prometna konferenca v Baden-Badenu.** V Baden-Badenu v Nemčiji je bila v petek odprta mednarodna prometna konferenca, na kateri bo izdelan mednarodni vojni red za prihodnje leto. Konferenca bo trajala 4 dni. Naši delegati so odpotovali v Nemčijo včeraj.

— **Vsem krajevnim odborom v področju ljubljanskega oblastnega odbora Rdečega križa v Ljubljani.** Boda našega ljudstva v poplavljenih krajih v Zireh, Poljanski dolini, Polhovem gradu, ob Gradaščici, v dolini Brebovnice in Ločnice je nepopolna. Zima

se bliža z vsemi svojimi grozotami, naši ljudje pa nimajo stanovanja, ne hrane, ne obleke. Pozivamo vse naše krajevne odbore, posebno one v nepripravljenih krajih, da z vso vnamo pospešijo nabiranje darov ter jih po naši položnici št. 11.882 pošiljajo oblastnemu odboru Rdečega križa v Ljubljani. Zima trka na vrata! Izdatna pomoč je zelo nujna! Pomagajte, odkupite se! Oblastni odbor.

— **Malo več redal iz občinstva nam pišejo:** Iz Maribora v Ljubljano se voziš z osebnim vlakom dobre štiri ure. Pismo, oddano na mariborski kolodvorski pošti, pa rabi cele štiri dni, da pride v roke naslovniku v Ljubljani. Vpričo visokih poštinskih pristojbin pač lahko upravičeno zahtevamo nekoliko točnejše poslovanje naših pošt. Upamo, da bo pošto ravnanstvo poskrbelo, da se taki nedostaki rigorozno odpravijo.

— **Večerna zarja.** Prof. dr. Belar nam poroča: Včeraj na večer (9. okt. ob 17.26 min. do 17.30 min. so opazovali prebivalci Blejskega kotla krasno večerno zarjo. Takoj so poklicali naš observatorij po telefonu in vprašali, kaj pomenja ta živa zelena luč ali svet — tako na vzhodni strani jezera, med tem ko so poročali opazovalci na zapadni in severni strani jezera, da je bilo vse podnebje v živem rdečo-rumenem svitu. Za Triglavom se je isti čas odprlo nebo za oblaki in solnce v zatonu je pošiljalo svoje žarke v naš gosti dež. Oglasili so se tudi poroki, ki so domnevali, da se bliža sodni dan — a zaman. Danes isti čas pričakujejo zopet ta čarobni svet, a solnce pa vendar ni v stanju predreti goste megle za Triglavom.

— **Skavtske organizacije zahtevajo svobodo.** Skavtske organizacije, ki so bile zabranjene na vseh srednjih šolah z nedavnim odlokom ministra prosvete, so zaprosile ministristvo, naj bi se odlok preklical ter dovolilo ponovno delovanje istih na srednjih šolah. Ministristvo prosvete si je pridržalo rešitev.

— **Predlog za izpremembo uredbe o polaganju izpitov na srednjih šolah.** Prof. dr. Gross, ki je predložil predlog, je izročil ministru prosvete predlog, naj bi se uredba o polaganju izpitov za srednje šole preuredila tako, da bo v skladu s potrebami naših srednjih šol.

— **Vpisovanje na višji pedagoški šoli v Zagrebu** se vrši od 11. do 14. t. m., nakar se 15. oktobra prične redna predavanja.

— **Iz Sodražice nam pišejo:** Te dni se je vršila licitacija poštne vožnje iz Sodražice v Zlebič (kolodvor), Sodražica — Ribnica in Sodražica — Loški potok. Licitacije poštnih voženj se vrše danes samo za leto dni. Čez eno leto pa dobimo, kakor se nam obeta, mestu navadnega poštnega kolešaja — avtomobil, ki bo prevažal pošto in potnike na progi Sodražica — Ribnica in morda tudi Sodražica — Loški potok. Da bo podjetnik z modernim prometnim vozilom občinstvu zelo ustrejel, nam ni treba še posebej omenjati. Tako bo tudi v naši dolini avtomobil začel izpodrivati vprežno živino kakor po drugih naprednih krajih.

Rips taracoat

najmodernejše blago za damske plašče, bujne podloge, prodaja najcenejše tvrdka Drago Schwab, Ljubljana. Na zahtevo se plašči izgotovijo po sijajnem kroju ter moškimi ročnim delom

— **Krvava družinska drama ob avstrijski državi meji.** Tik ob državni meji pri St. Ilju ima svoj vinograd posestnik Polak iz Lipnice. Polak je imel ljubavno razmerje z ženo trgovca Senekovića iz Lipnice, ki je pobegnila od svojega moža in živela par tednov s Polakom v njegovi zidnici. Pred par dnevi pa se je vrnila k svojemu možu. V petek dopoldne se je v spremstvu svojega moža pripeljala z avtomobilom k Polakovim zidnici, da bi odnesla obleko, ki jo je prej tam pustila. Mož jo je čakal kakih sto korakov od zidnice, med pa je ona sama stopila po obleko. V sobi jo je pričakoval Polak, ki jo je po kratkem prekanju napadel s samokresom. Oddal je štiri strele. Eden je zgrešil cilj, trije pa so zadeli ženo v prsa, da se je na mestu zgrušila. Mož jo je takoj odpeljal v lipniško bolnico, morčila pa so orožniki aretirali in izročili sodišču.

— **Podpornemu društvu slepih Ljubljana.** Wolfova ulica 12, so darovali: Ranzinger P., Zagorje ob Savi, Din 200, neimenovani tu 240 Din, Uslakar Ivan, Sevnica, 150 Din; županstvo mestne občine Metlika 50 Din; Dolinar Franc tu 20 Din; dr. Sabec Fran, Vrhnika, Din 50; Smole Josipina, St. Janž, 5 Din; Skaberne Minka tu 20 Din; župni urad Cerklje 10 Din; dr. Kunej Fran, St. Peter, 20 Din; Romah Peter tu 80 Din; župni urad Ptuj 20 Din; Valenta Božidar v spomin Terezije Babšek 50 Din, dr. Ješe Leopold tu Din 50; Korenčan Fran tu 200 Din; občinski urad Dol. Logatec 50 Din; županstvo občine Moste Din 100. Vsem plemenitim darovalcem naša najiskrejša hvala. — Odbor podpornega društva slepih v Ljubljani.

Iz Ljubljane

— **Udeleženci mednarodnega kongresa hotelirjev v Budimpešti** nam piše: V dne 29. in 30. septembra ter 1. in 2. oktobra t. l. je bil v Budimpešti generalni sestanek mednarodnega društva hotelirjev, katerega se je udeležilo nad 600 hotelirjev iz 17 držav Evrope. Ker se je med drugim razpravljalo tudi o davkih oziroma obdanskem davku na prenočišče, se je ugotovilo, da ima Ljubljana od vseh teh držav oziroma mest najvišji obinski davek na prenočišče, to je 80 odstotkov. Dunaj, ki pride prvi za Ljubljano, ima 20 odstotkov, Karlove Vary imajo 5 odstotkov, Berlin (in več ostalih mest) je sploh odpravilo ta davek. Tako razumejo naši občinski očetje povzdigo tujakega prometa. A poleg tega moramo držati enake, če ne še nižje cene, kakor v drugih mestih, a kje naj vzamemo potrebni kapital za vzdrževanje takega javnega poslopja, po katerem se sodi kultura vsakega naroda.

— **Iz naslov naših restavraterev.** Pišejo nam: Lepo je in hvalevredno prizadevanje naših restavraterev, ki radi postrežejo z dobrimi morskimi ribami, toda pri tem bi se morali potruditi, da pridejo v jedilne liste slovenska in srbohrvatska imena rib. Človek bi mislil, da nimamo svojih imen za morske ribe, toda treba jih je le polskati. Po naših restavracijah so pa sestavljeni jedilni listi tako, da se nam morajo Italijani smejati.

— **Iz Dramsko gledališča v Ljubljani** ostane danes, jutri in v sredo zaprto, in sicer zato, ker se izmenjujejo v gledališču električne baterije. Občinstvo prosimo, da vzame to na znanje.

— **Razpis služb železniških zdravnikov.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dve službi železniških zdravnikov in sicer za Ljubljano, okoliš V., in za Zalec. Prošnje do 15. oktobra t. l. na direkijo. Podrobnejše informacije daje šef - zdravnik državnih železnic dr. Tičar v Ljubljani, Celovška cesta št. 4.

— **Iz Znanstveni sestanek Slov. zdravniškega društva v Ljubljani** se vrši v sredo dne 18. oktobra ob 17.30 uri v predavalnici državne bolnice. Predaval bo g. dr. Mavro Gross, kopalški zdravnik v Rogoški Slatini, o žolčnih konkrementih. Odbor vabi članstvo, da se v čim večjem številu udeleži sestanaka.

— **Iz Predavanje o alkoholizmu.** V petek dne 29. oktobra se bo vršilo predavanje o alkoholizmu vprašanju specijelno za železničarje, ki ga priredi društvo »Treznost«. Opozorjamo na to predavanje železničarjev že danes. Kraj in čas bosta pravočasno naznana.

— **Iz Večerni kuharski tečaj** na gospodinjstvi šoli »Mladika« prične z dnem 18. oktobra. Vpisovanje se vrši v četrtek, 14. oktobra od 17. do 19. v »Mladiki«, pritličje.

— **Iz Zdravstveno stanje mesta Ljubljane.** Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane od 1. do 7. oktobra beleži to-le statistiko: Umrla je 14 oseb, 8 moških in 6 žensk. Smrti vzroki: jetnika na sopilih 1, bolezen na srcu 2, starost 5, samomor 1, druge bolezni 5. Med tem časom se je rodilo 20 otrok: 11 dečkov (1 mrtvoroden) in 9 deklic. Naznaneje nalezljive bolezni: skup. tifoz, bolezn. 1, dušilni kašelj 1 slučaj.

— **Iz Lekarnar dr. G. Piccoli v Ljubljani** daruje za poplavlence v Sloveniji Din 1000 v roke nar. obl. odboru Rdečega križa.

— **Iz Poročila sta se v soboto 10. t. m. v Ljubljani v frančiškanski cerkvi g. dr. Peter Jereb, notar v Radečah, in gđ. Olga Vodiškova, profesorica trgovske akademije v Mariboru.** Obilo sreče! 935-n

— **Iz Dr. Ivan Pintar** zapovedi redno ordinira. Cankarjevo (prej Francovo) nabrežje št. 5.

— **Iz Predsedniki in pevovodje ter odborniki ljubljanskih pevskih društev in zborov** Vabljani ste k važnemu sestanku, ki se vrši v torek 12. t. m. ob pol 8. zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice. Prosimo zanesljivo in točne udeležbe! — Odbor LJ. ž. Južnoslov. pov. saveza.

— **Iz Drobna policijska kronika.** Čili gospod. Radivoj je prav žalostno promenal po Aleksandrovi cesti brez »boruša« v žepu, suh, nepetčen, toda poetično sentimentalen. Končno je srečal kavalirja Emila, ki ga je povabil na velik krok. Pozno v noč je Radivoj postal razvnet ter je v izredni ginenosti začel po ulicah prepevati in tuliti. Stražnik je bil končno prisiljen spraviti ga v hladni policijski zapor, katerega je danes jutraj zapustil. Aretirane so bile dalje še tri osebe, neki berač Francek, neka mlada tatica in Jelka postopačica, doma iz Zagreba, ki je prišla v Ljubljano iskat kavalirskih oboževalcev. — Prilavljenih je šest slučajev pasjega kontumaca in kar 14 prestopkov cestnopolijskega reda.

— **Iz Življenja mladenke.** Brhka Škofljotanka Rezika mora praznovati svoj god v arestu. Teško je. Zgodaj je pričela pri vesele deklice. Zadnji čas se je udinjala pri neki modistini na Sv. Petra cesti. Pri izstopu iz službe je za slovo gospodinjo izmaknila bankovec za 1000 dinarjev in nekaj perila, zlasti nogavice, ker je hotela biti elegantna. S tovaršicami je hotela veselje in je včeraj postopala po Zvezdi. Prijeli so jo in povabili na policijo, kjer je tatvino priznala. Izgovarjala se je, da jo je nagovorila k tatvini neka starejša ženska.

Iz Celja

— **Proslava obletnice plebiscita na Koroškem.** V soboto zvečer je podružnica Jugoslovanske Matice v Celju priredila v veliki dvorani Narodnega doma spominsko slavnost ob priliki šestletnice plebiscita na Koroškem. Spored večera je bil lep in je obsegal godbene točke, deklamacije, petje in enodejanko. Vse točke sporeda so bile lepo izvajane in so žele obilo priznanja navzočega občinstva. Po sporedu se je vršila prosta zabava. — V nedeljo dopoldne se je v mali dvorani Narodnega doma vršilo predavanje o Koroški, katerega je priredila »Orjuna«.

— **Najdenina iz rimskih časov.** V Miklošičevi ulici, kjer zida novo hišo odvetnik g. dr. Božič, so našli pri kopanju temelja tla obstoječa iz treh gramoznih plasti ter razbite rimske opeke, vse prevlečene s cementom. Najbrže bodo to tla kakega atria. Mestni del na obeh straneh kralja Petra ceste proti Gaberju je kakor znano, bogat na najdeninah iz rimskih časov. Med kralja Petra cesto in Cankarjevo ulico je ležal stari rimski forum.

— **Celjski mestni šolski svet** je imel v soboto svojo sejo, na kateri so se obravnavale tekoče gospodarske in administrativne zadeve.

— **Ponovna dražba kolodvorske restavracije v Celju** se bo vršila dne 14. tm. Dosedaj je imel to restavracijo Nemec in bi bilo pač želeli, da bi bil v bodoče namemik Slovenec.

— **Tedenski sestanek članov SDS za Celje-okolice** se vrši v četrtek 14. oktobra v gostilni Nerad v Gaberju. Zeleti je obilne udeležbe članstva.

Iz Maribora

— **m Krasen uspeh sokolske tombole.** Zadnje nedeljo je priredil odsek za zgradbo sokolskega doma v Mariboru javno tombolo ob ogromni udeležbi občinstva. Kakor je sedaj ugotovljeno, je vrgla ta prireditve 40.000 Din čistega dobička. Pa tudi udeleženci so zelo zadovoljni, saj so zadeli celo vrsto krasnih dobikov.

— **m Požarno ogledovanje mesta.** Kakor objavlja mestni magistrat, bodo koncem tega meseca posebne požarne komisije pregledovale mesto. Magistrat poziva vse hišne posestnike, da odstranijo do tedaj vse nedostatke, ki so v nasprotju s požarno policijskim redom. Ker že izza predvojnne dobe ni bilo več takih ogledov, se je razpasla grda razvada, da shranjujejo stranke razne gorljive predmete po podstrešjih in na drugih nevarnih mestih. Pri tej priliki pa bi opozorili še na druge nedostatke, ki so še mnogo bolj pogosti. V pretežni večini mariborskih hiš so štedilniki v takem stanju, da se je čuditi, da se ne pripeti še več nesreč. Običajno manjka pepelnica vratca na štedilnikih, često tudi kotli za vodo, kar je v popolnem nasprotju s tozadevnimi predpisi. Hišni lastniki se branijo popravila, stranke pa seveda niso dolžne nadomestiti delov, ki so po normalni obrabi postali nerabni. Zato bi bilo umestno, da bi komisija pregledala tudi te nedostatke in ukrenila popravila.

— **m Povratek s policijskega kongresa v Berlinu.** V soboto dopoldne se je vrnila naša delegacija s policijskega kongresa v Berlinu, na katerem so zastopali našo državo veliki župan moravske oblasti D. Markovič, vodja mariborske policijske komisarijata policijski nadsvetnik Kerševan, zagrebški policijski direktor Vragović in beogradski policijski šef V. Bogdanović. Delegacija se je ustavila v Mariboru, kjer so bila sestavljena poročila in zapisniki o kongresu, ki bodo predloženi ministristvu notranjih zadev. Naša delegacija je ob tej priliki proučila tudi poslovanje berlinske policije ter pristaniške policije v Hamburgu.

— **m Koncertni biro v Mariboru.** V zadnjih letih se je često dogajalo, da so se vršile v Mariboru, ki prenese k večjemu eno večjo prireditve kar po tri, kar je seveda škodovalo eni kot drugi. Da se temu izogne, se je že lanko leto nameravalo ustanoviti posebno centralo za prireditve, da bi se take kolizije preprečile. Iz neznanih vzrokov pa do tega ni prišlo. Sedaj je vzele stvar v roke Glasbena Matica, ki je v svojem okrilju ustanovila poseben koncertni biro. Biro, ki je v rokah strokovnjakov, bo prirejal koncerte in slične prireditve, na katere bo privajal poleg domačih tudi odlične inozemske umetnike. Prvi koncert, ki ga bo priredil ta biro, bo dne 5. novembra. Nastopil bo svetovnoznani Jankovičev Tržaški kvartet. O prireditvi sami bomo še natančneje poročali.

— **m Pot na Kalvarijo** že pridno pripravljajo. Doslej so že napravili nove žlebove ob straneh in novo ograjo. Sedaj nasujejo ceste z gramozom, tako da bo zopet mogoč dostop na to najlepšo mariborsko razgledno točko tudi ob slabem vremenu in pozimi.

— **m Iz mariborskega gledališča.** Kot pomožni dirigent je angažiran g. Lojze Herzog, ki je že lanko sezono deloval na mariborskem gledališču kot dirigent.

— **m Obisk perutinske razstave,** ki se je vršila v soboto in nedeljo v Mariboru, je bil kljub slabemu vremenu prav zadovoljiv. V soboto je prihajalo občinstvo iz Ma-

ribora in okolice, v nedeljo pa je bilo tudi mnogo zunanjih gostov, zlasti iz Hrvaške in Vojvodine; nekaj jih je prišlo celo iz sosednje Avstrije. Prodanih je bilo mnogo plemenjakov, tako da je razstava v vsakem oziru dobro uspela.

Eksotično predavanje v Mariboru

Pod okriljem ljudske univerze se je dne 8. oktobra v Mariboru vršilo velezanimivo predavanje našega popularnega raziskovalca inž. Ferda Lupša o temi: S karavano iz severnega Siamu v dežele Shan v zadnji Indiji. Predavatelj je v svojem jednatem in razločnem govoru in s pomočjo lepih skopičnih slik opisal še malo znane eksotične kraje, ki leže med siamsko državo in kitajskim Junanom. V svrhu proučevanja je organiziral imenovani 1916 v severnem Siamu v lootskem mestu Lampang svojo karavano, s katero je potoval v severni smeri skozi velike gozdove in preko gorovja v Payao, Chiang Rai, Chiang Sen, Chiang Thung in končno Chiang Hung kot skrajno točko, katero je dosegla ekspedicija v bližini kitajske južne meje ob velereki Mekong. Tu je inž. Lupša zapustil karavano. Ta se je morala vrniti v Chiang Sen in pričakati raziskovalca, kamor je dospel s čolnomom po Mekongu. V Chiang Mai, impozantni lootski rezidenca, je potem zaključil svojo ekspedicijo.

Predavatelj je odkril na svojem pohodu številne buddhiške arheološke preostanke, obiskal je v težko dostopnem gorovju divja in izumirajoča človeška plemena, kakor Muš-si, Meo, Kakuia i. dr., razkril okostje prazgodovinskega slona in govede ter mnogo drugega. Zanimivi so bili njegovi doživljaji, osebno v neopredeljivem džunglu, na lovu na divjega bivola, divje pave in drugo.

Končno je inž. Lupša opisal načrt za njegovo ekspedicijo v Tibet, katero hoče še izvesti in za katero hoče izbrati kot izhodišče severni Siam. Na podlagi izborna zasnovanega načrta in bogatih osebnih izkušenj je pričakovati lepih uspehov. Izvedba Lupšove ekspedicije bi svetu zopet pokazala, da imamo mi Jugoslovenci zmisel tudi za znanstvene probleme daljnega Orienta. Pridobitev eksotičnega znanstvenega materiala pa bi bila dika naših muzejev, kjer bi bil ta v prvi vrsti na razpolago domačim institucijam in znanstvenikom. Moža s takimi življenjskimi izkušnjami je treba podprati glede izvedbe njegovih načrtov, da doseže čim prej svoje znanstveno važne cilje.

Gr.

Gospodarstvo

— **g Ford zgradi tvornico avtomobilov in aeroplanov v Jugoslaviji.** V zadnjem času se mnogo govori o nameri znanega ameriškega avtomobilskega kralja Forda, ki baje namerava prenesti del svojih podjetij v Evropo, da bi na ta način povečal konzum svojih izdelkov v Evropi. Prvotno je nameraval zgraditi tvornico v Carigradu. Ker pa mu je turška vlada delala težkote, je to nameru opustil in namerava sedaj v Jugoslaviji osnovati svojo podružnico. Za tvornico avtomobilov je baje določil Split, dokim bi tvornico aeroplanov zgradil v Mostaru, ker je tam pravno letališče. Kakor se zatrjuje v poučnih krogih, so tozadevna pogajanja z vlado baje že v teku. Fordove interese zastopa znani beogradski advokat dr. Laza Marković.

— **Dobave.** Ekonomsko odelenje direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. oktobra t. l. ponudbe za dobavo kemično čiste žvepene kisline, instalacijskega materiala in sirkovih metel, do 19. oktobra t. l. za dobave ene Stropp-ure, škornjev, sestavnih delov za helioforje in karbidnih svetilk. Predmetni pogoji so pri imenovanem odelenu vsak delavnik od 10. do 12. ure na vpogled.

— **g Prodaja sira** (15 zabojev) se bo vršila dne 12. oktobra t. l. pri glavni carinarici v Ljubljani v železniškem magacinu »A« ob 11. uri dopoldne.

— **g Split zahteva podružnico Obrtne banke.** Obrtniški krogi srednje Dalmacije so imeli te dni zborovanje, na katerem so razpravljali o ustanovitvi državne Obrtne banke. Ker predvidevajo statut samo ustanovitve centralne v Beogradu in podružnice v Zagrebu, so sklenili dalmatinski obrtniki zahtevati od vlade ustanovitve posebne podružnice za Dalmacijo, ki naj se otvori takoj, ko bo urejena centrala v Beogradu. V to svrhu bo odposlana v Beograd posebna deputacija, ki bo posetila vse merodajne kroge in jih opozorila na veliko važnost obrtnosti v Dalmaciji. Na enak korak se pripravljajo tudi slovenski obrtniški krogi.

— **g Rapidno padanje bombaznih cen.** Na svetovnem trgu je v zadnjem času opazovati rapidno padanje cen bombaz. V Ameriki, kjer je glavno tržišče tega blaga, so padle cene od 20 na 13.5 centov, kar znači 25odstotni padec cen. Ni dvoma, da bo to vplivalo tudi na pocenitev bombaznih izdelkov. Seveda pa razlika cene ne bo tolika, ker se stroški tekstilne industrije niso zmanjšali. Velik padec cen je pripisovati pred vsem izredno dobri letini in manjšemu povpraševanju, ker so še lanske zaloge zelo velike. Konzum je na celem svetu v zadnjem letu znatno padel.

— **g Izvoz surovih kož v Italijo.** Izvoz surovih kož iz Jugoslavije v Italijo je znašal leta 1925 4518 ku, leta 1924 4711 ku in leta 1923 7599 ku. Največ kož uvaža Italija iz Argentine in britanske Indije.

178 tajnikov

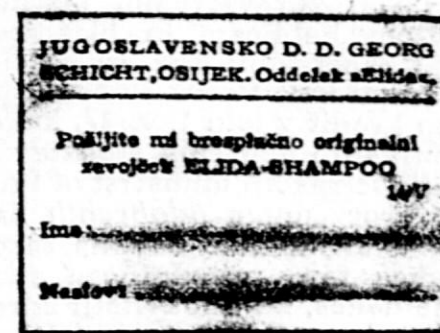
Se živijo sleparji na svetu in celo to srečo imajo, da jim teče v grlo med in mleko in v žepe denar. V Parizu so odkrili sedaj velikansko goljufijo v zvezi z nekim inženjerjem in njegovim podjetjem.

Inženjer je imel urad za izkoriščanje patentov in iznajdb. V resnici pa so bile manipulacije lastnika tega urada samo fingirane. Patenti in izumi so mu služili le za izsesavanje naivnih lahkovernežev. Svoje posle je opravljal inženjer na sledeči način: Objavil je v tem ali onem listu inserat, s katerim je iskal zaupno osebo, ki bi mu vodila tajniške posle. Če se je kdo javil in je položil kavčico 20 do 30 tisoč frankov, je bil sprejet v službo, toda je moral šele čakati na namoščanje. Na ta način se je polagoma nabralo 178 lahkovernežev, ki so sleparju naselili s svojimi prihranki. Inženjer je medtem pogljal zaupane mu 4 milijone po grlu, pred svojimi »tajniki« pa se je večje izgovarjal, da morajo do nadaljnjega delati doma. Ko so postale lumparije že neznosne, so se nekateri previdnejši »tajniki« uprli in zahtevali od inženjerja kavčico nazaj. Tako je prišla goljufija na dan. Zdaj se je vseh 178 osleparjenih tajnikov združilo, da nastopi v strnjeni fronti proti sleparju v zatočni dvorani. Toda kaj pomaga vse to, ko je goljuf denar zabil in bo moral delati pokoro v črni luknji, poverljivega denarja pa vendar ne bo nazaj!

Bodite modern

in elegantni! Izberite si frizuro, ki uveljavlja se vrline! Čim bolj so lasje osebi prikladno prirojeni, tem bolj kritično jih gledajo tem skrbneje se morajo negovati. Elida-Shampoo učinkuje na lase, da postanejo čudovito voljni, svilnato mehki pa svetli, dišečno dišeči. Prihodnjič rabite za umivanje glave le brezvodni

Priloge prosim, izpolnjeni odpravi
medaj za dopisnico

S H A M P O O
ELIDA

To in ono
Najboljši češki letalec mrtev

V Rimu se je ponesrečil znani češki letalec dr. Lhota. — Vzrok nesreče njegovo pretirano junaštvo. — Dr. Lhota in njegov mehanik mrtva.

Češkoslovaško letalstvo ima letos izredno smolo. Doseglo je sicer krasne uspehe, saj beleži polet Stanovskega preko Evrope, uspeh Avije v Belgiji, zmago pri letalski tekmi v Parizu, Jifov polet Praga-Pariz-Praga, Novakov polet v Atene in Hinuškov polet na Finsko, toda z druge strani je imelo več težkih nesreč, ki so zahtevale najboljše letalce kot žrtve svojega poklica. Komaj so preboleli čisti letalci smrt svojega odličnega tovariša, štabnega kapitana Kostrebe, že je padel drugi letalec, svetovno znani pilot dr. Lhota, ki je odstopal nedavno v Rim, da priboji češkoslovaškemu letalstvu italijanski pokal. Dr. Zdenek Lhota je bil letalec-amater. Bil je prvi Čeh, ki je poletel v Belgijo, Anglijo, Francijo, Italijo, Rumunijo, Poljsko in na Balkan. Pred dobrim letom se je poročil in odpeljal svojo družico z aeroplanom na žensko-vanjsko potovanje v Rumunijo. Pozneje ga je spremljala žena na vseh poletih. Bila je z njim na pariški tekmi, kjer je Lhota zmagal, in bila je tudi priča njegovega zadnjega poleta v Rimu, kjer je našel smrt.

Dr. Lhota je priboril doslej že nešteto zmag na mednarodnih letalskih tekmah. L. 1923 si je priboril z aeroplanom »Boss« pokal belgijskega kralja. Sledili so po vrsti nešteti drzni poleti, pri katerih je imel Lhota vedno izredno srečo. Bil je pravi zračni akrobat, ki spominja na drzne francoske in nemške letalce iz svetovne vojne. Povodim svojega prvega poleta v Rim se je pojavil na obzorju in delal take vrabljene poizkuse, da so ga vsi občudovali. Tudi njegov polet iz Prage v Novi Sad je znan kot letalski dogodek izredne važnosti.

Vest o tragični smrti dr. Lhote je češkoslovaško javnost zelo presenečila in potrla. Podrobnih vesti še ni, toda že iz brzojavk je razvidno, kako se je nesreča pripetila. Tekma za italijanski pokal je bila zelo težka. Najmanjša hitrost je znašala 70 km na uro. Letala Avia B-H-11 so enokrilna in zato je razumljivo, da morajo biti krila širša kot pri dvokrilnih aeroplanih. Tudi v teži je velika razlika. Konstruktorji so opozarjali letalce, da so ti aeroplani sicer za prelete v vodoravni smeri, da pa niso primerni za akrobatične poizkuse. Najbrže je padel dr. Lhota kot žrtev svojega pretiranega junaštva. V petek popoldne je startal s svojim mehanikom Volejnikom proti volji ostalih letalcev, ne da bi povedal, kakšne namene ima. Dvignil se je v višino 1000 metrov, obrnil leta-

lo na glavo ter se začel z neverjetno naglico spuščati navpično navzdol. V višini 300 metrov je izravnal letalo, ki je doseglo neverjetno hitrost 230 kilometrov na uro. Pri tem se je pretrgala žica, ki služi za upravljanje krmila. In aeroplan je treščil na tla. K sreči je ostal dr. Lhota nepoškodovan. Ta polet bi ga moral poučiti, koliko lahko pridobi pri tekmi na času in bencinu. Glavni pogoj pri tekmi za italijanski pokal je bil ta, da doseže letalo po startu višino 3000 metrov in da se spusti na 20 do 300 metrov navpično, še predno doseže maksimalno hitrost. Pri tem je bilo treba štediti s časom in bencinom. Dr. Lhota je preizkusil ta vrstolomni polet pri tem je pa pozabil, da nima normalnega letala. Letalo Avia B-H-11 C tehtalo prazno 341 kilogramov in lahko nosi 235 kilogramov raznih letalskih potrebščin. V resnici je pa tehtal tovor 621 kilogramov tako, da je bil aeroplan za 82 odstotkov preobtežen. Letalo torej ni imelo zadostne nosne ploskve in zato je treščilo na tla.

Tragična smrt mladega češkoslovaškega pilota in priljubljenega amaterja dr. Lhote na tekmi za Copa d'Italia v Rimu je bilo največje presenečenje te zanimive letalske prireditve. V Prago je prispel poleg brzojavnega obvestila »Agence Stefani« samo kratko poročilo tovarne Avie, ki pa ne pove točno, kako se je nesreča zgodila. Gotovo je samo to, da je dr. Lhota v petek uspešno absolvirал svoj prvi polet in da se je kmalu nato znova dvignil v višino 1000 metrov, na kar se je spustil navpično navzdol. V višini 300 metrov se je letalo naenkrat poravnalo, kar je bilo za letalca in njegovega mehanika usodno. Tisti hip se je namreč letalo nagnilo in strmoglavilo na zemljo. Po poročilih francoskih listov se je dr. Lhota zlomilo krilo. In še nekaj je razvidno iz prvih poročil in sicer to, da je obležal dr. Lhota na letalskem mrtvu. Ubil se je tudi njegov spremljevalec, mehanik Volejnik.

»Petit Parisien« prinaša o tragični smrti dr. Lhote obširno poročilo, v katerem pravi, da se je pri naglem spuščanju iz višine 3000 metrov krilo naenkrat zlomilo in letalo je treščilo z vso silo na tla. Izpod razvalin so potegnili trupli dr. Lhote in mehanika Volejnika. Kljub težki nesreči se drugo čisti letalo s pilotom Ricanom udeležuje tekme za italijanski pokal in češkoslovaška javnost je prepričana, da doseže uspeh, ki bo pa poplačan z življenjem dveh mladih letalcev.

K številnim letalskim nesrečam

Kje tiči vzrok letalskih nesreč? — Vojaška avijatika je bolj izostala, čena nevarnosti kakor civilna. — Jugoslavija se tudi v pogledu letalstva lepo razvija.

Letos ga skoro ni tedna, da se ne bi pripetila težka letalska nesreča. Nepoučenemu se zdi, da je naša avijatika v silno slabem stanju in da, kot v marsičem, tudi v letalstvu zaostajamo za ostalo Evropo. Naše letalstvo pa ni nič slabše kot ono velikih držav. V zadnjih dveh letih si je vsestransko prav krepko opomoglo.

Da se pa pogosto dogajajo nesreče, je razumljivo; prvič ker letalo danes še ni popolnoma sigurno, drugič je pa nemogoče preprečiti prav vsako nezgodo. Ali so voda, železnica, cesta brez nesreč? Poleg tega moramo pomisliti, da se samo v Novem Sadu izvrši do 400 poletov dnevno. Če postavimo temu številu nasproti število težkih nezgod, dobimo odstotek, ki ni mnogo večji kot pri drugih prometnih sredstvih. Slovenci imajo letala sploh malo zaupanja iz enostav-

nega razloga, ker se ne občutimo neposredno njegovih dobrot. Strogo je pa treba razlikovati vojaško od civilne avijatike. Vojaško letalo je mnogo nestabilnejše od civilnega, da zamore biti okretno, ker neokretnost je njegova smrt. Tudi ima močnejši motor, ki več pretrpi in se prej uniči kot šibkejši ali solidnejši prometni motor. Nesreče, ki jih za krivico materiala aeroplana, so dandanes silno redke. Pogostejše odpove motor, ki je, kot rečeno, še precej občutljiv. Devetdeset slučajev od sto pa gre na rovaš človeške nepazljivosti, drznosti ali neznanja. Za veliko nesrečo naše ekspedicije v Pragi na pr. ne moremo kriviti nikogar. Nesreča je pač hotela, da naš pilot dano znamenje napadno razume. Silna nesporazumljenja se dogajajo v modernem prometu nešteto krat. Izmed letošnjih naših nezgod so štiri nastale radi nepazljivo-

sti pri pristajanju, aparat se zadeli ob drevo. Omeniti je treba, da se ogromna večina nesreč zgodi pri vzletu in doletu (pristajanju) ter je letalo tem sigurnejše, čim višje se nahaja. Mal primer nam bo to pojasnil. Letalo, ki leti v višini 100 m, se ustavi motor. To samo na sebi še ni nobena nevarnost, prisili pa pilota, da se takoj spusti. Kot znano, rabi letalo za dolet na zemljo gotov, raven prostor. Ker more letalo v drsečem letu (z ustavljenim motorjem) še prepluti razdaljo, ki je 8 do 10 krat večja od višine, v kateri se nahaja, si bo moral pilot v okrogu od 1 km iskati tak prostor. Če ga, na pr. v hribovitem ozemlju, ne more najti, je nesreča neizogibna. Vzemimo sedaj, da se naše letalo nahaja v višini 2500 m. Iz te višine bo lahko doseglo prostor v okrogu 20 do 25 km. V tako velikem krogu bo pa skoro vedno najti primerno ravno za neopasen dolet. Poleg tega ima pilot z višine boljše razgled in več časa za izbiro. Pogosto se nesreče zgodijo tudi zato, ker letalo iz kateregakoli vzroka izgubi brzino in s tem sposobnost vzdržati se v zraku. Tudi tukaj je prevelika bližina tal usodopolna. Odvisi od spretnosti in znanja pilota, da opusti vsa taka dejanja, ki bi utegnila spraviti letalo v ta nevaren položaj. Pri začetniku so take nesreče prav številne.

Naši nacionalni avijatikci delamo le krivico, če jo očitamo nezgode. Poklic letalca zahteva pač po svoji naravi več žrtve kot kateri drugi. S tem se moramo sprijazniti. Odstotek nezgod pri nas ni tako velik, da bi vzbujal dvome o solidnosti naše vojske. Vzrok, da v zadnjem času več o njih čujemo, je v tem, da se prejšnja leta ni toliko letalo. More nas le veseliti, če smo se Jugoslovenci začeli živahno udeleževati tudi v tej panogi moderne tehnike. Ne bodimo pa naivni in ne mislimo, da gre v drugih državah brez žrtve, le glas o njih pride redko do nas. Treba je pa baš v pogledu sigurnosti naglašati, da zahteva avijatika dvojno mero: Vojaško letalstvo bo izkazovalo vedno več nesreč kot civilno, ki je po statistikah velikih zrakoplovnih družb že danes vsaj tako sigurno kot železnice. Saj o nesrečah v civilnem zračnem prometu res malokdaj slišimo. Upajamo, da se bomo tudi pri nas skoraj seznanili s tem prometnim sredstvom bodočnosti in da nam bo postala potreba kot sedaj železnica.

Emil Burian umrl

V soboto zjutraj je umrl v praškem sanatoriju znameniti češki operni pevec Emil Burian. Rojen je bil 12. decembra 1876 v Rakovniku. Studiral je v Pragi na akademski gimnaziji, toda že po absolviranem 5. razredu je zapustil šolo in se posvetil petju. Učil se je v Walersteinsoli. Prvič je nastopil v Narodnem gledališču v Brnu, kamor je prišel l. 1895. L. 1906 je prišel k Narodnemu gledališču v Pragi, ki mu je ostal zvest do smrti.

Burian je bil najboljši baritonist prškega Narodnega divadla. Osobito v Smetanovih operah je bil nedosegljiv. Z uspehom je nastopal tudi v drugih operah novejšega stila, kjer je prišel njegov talent do popolne veljave. Bil je odličan umetnik, čigar glasovna kultura je bila obenem tudi srčna kultura. Burian je ležal v sanatoriju že več tednov. Po amputaciji desne noge se je njegovo stanje tako poslabšalo, da je bila vsaka zdravniška pomoč zama. Pokojini je bil brat znamenitega pevca Karla Buriana, ki je tudi že mrtev, in sin skladatelja E. Buriana.

Smrt ukrajinskega učenjaka

Po poročilih iz Lvova je umrl tam v starosti 55 let odlični ukrajinski etnograf Vladimir Hnatuk. član ukrajinske akademije znanosti v Kijevu ter akademije znanosti v Leningradu in Pragi. Hnatuk se je povzpел od manjših narodopisnih prispevkov in recenzij do velikih etnografskih zbirk folklorističnega in etnološkega materiala, s katerimi je mnogo pripomogel k spoznavanju galskih in podkarpatskih Rusinov. Bil je tudi tajnik Sečenkovega založništva in kot tak je opetovano potoval po Podkarpatskih Rusiji, da se seznanj z onotnim ljudstvom.

Njegova dela so deloma etnografska, deloma pa dialektološka. V prvo skupino spada njegova obsežna raz-

prava »Etnografski materiali iz Uhorške Rusije«, dalje »Gališko-ruske narodne legende« itd. V drugo skupino spadajo dela »Ruski Oselj v Bačiji«, »Hungarico-Ruthenica« in dr. Hnatuk je sodeloval tudi v »Slovanskem pregledu«. Rojen je bil l. 1871 v Velesnevu v vzhodni Galiciji. Po študijah v Stanislavovu in Lvovu je postal profesor rusinske gimnazije, pozneje se je pa posvetil znanstvenemu delu v Sečenkovem društvu.

16-letni morilec

Zanimiva je zločinska karjera 16 letnega francoskega vlomilca in morilca Thivierga, ki so ga s tolpo nedolčnih zločincev aretirali minul ponedeljek v Clichy pri Parizu. V noči od 24. na 25. septembra je bilo vlomljeno v skladišče konstruktorja koles Clauda Delagea v Clichy. Vlomilec so odnesli mnogo koles in sestavin v skupni vrednosti nad 30000 frankov. Policija jih je začela takoj zasledovati. Kmalu je izsledila v nekem hotelu 19-letnega Gastona Hurtigera, ki je imel v sobi vse polno ukradenih predmetov. Hurtiger je spocetka vse tajil, ko so ga pa detektivni pošteno prišli, je izdal tudi svoje tovariše.

Priznal je, da je vodil mlado vlomilsko tolpo 16-letni Maurice Thivierga. Pomagala sta mu 16-letni Pierre Henigue, 17 letni Lucien Lopere in mlada deklica Marija Lazio. Na policiji je Thivierge priznal, da je izvršil s svojo tolpo 10 držnih vlomov, več napadov in celo roparskih umorov sredi belega dne. V noči od 4. na 5. septembra je napadel in umoril Alžirca Hamonda. Z neverjetnim cinizmom je opisoval mladi zločinec podrobnosti tega umora. Hamonda je zabodel Henigue na njegovo povelje.

Nilski konj

Nedavno so prinesli listi vest, da se je potopil v jezeru Victoria-Nyanza v Afriki čoln, ki je naletel na nilskega konja. V čolnu so se nahajali trije črnci in dva Evropejca, ki so vsi našli smrt v valovih.

Strahna žival ta nilski konj! Tako je pač vzklilnik ta ali oni čitatelj, ki je preletel vest o nesreči. Pa ni tako hud. Nilski konj je povsem nedolžna žival, ki se ne briga ne za ljudi ne za živali, temveč živi lepo vegetarijansko od rastlin in zelišč. Druga je seveda, če jo človek napade. Pa še tedaj navadno ne stori nič hudega, nego se zadovolji s tem, da spusti iz svojega mogočnega gobca strašne glasove, ki ž njim uplašijo nadležne, naker izgine v vodi.

Nilski konj je med vsemi živalmi, kar jih premore na favni toli bogata Afrika, gotovo ena izmed najmiložljivejših in najmanj nevarnih. Da uživa od strani domačinov precejšen strah in spoštovanje, je umevno: saj pa se tudi šteje nilski konj med največje četveronožce na zemlji! Njegovo telo meri povprečno vsaj 4 metre, mnogokrat pa celo več.

Naravoslovci, ki potujejo po Afriki, soglasno izpričujejo, da nilski konj ni opasen ljudem. Pripetilo se jim je, da so se peljali s čolnom preko reke, v kateri so se nahajali nilski konji. Živali niso storile ničesar žalega, le radovedno so zrle od blizu in daleč na vozilo in na ljudi v njem. Zgodilo se je tudi, da je čoln nič hudega sluteč zavozil čez hrbet nilskega konja, pa se je vzlic temu vožnja končala brez najmanjše nesreče.

Pa bo morda kdo dejal, da je vest o nesreči v Victoriji-Nyanzi rasa. Nikakor ne! Kajti kljub miloljubnosti debeločrca se simpatija le zgodi kaka nesreča s čolnom, ki jo je avtor in edini povzročitelj nilski konj. V tem primeru je vzrok lahko dvojen: ali je čoln nevede zavozil na hrbet »samotarske« živali, ki jo tolika brezobzirnost razkači, ali pa je žival pobesnela, vsled rane, ki jo je prizadel morda baš prevoznik.

Omenili smo zgoraj »samotarske« nilske konje. Izraz je treba razumeti v doslovnem pomenu. Samotarski nilski konji so oni konji, povečini stari samci, ki jih je čreda izključila iz svoje srede ali pa so sami prostovoljno odšli v samotno, menda zato, da razmišljajo o ni-

čevosti tega življenja. Ti samotarji so — umevno! — močno nagnjeni k pesimizmu. Ne samo, da smrtno sovražijo svoje rojake, ki jih neusmiljeno napadejo, če si predrzajo motiti jih v njih miru, nego atakirajo slepo tudi čolne in manjše barke. K sreči pa je teh mizantropov med nilskimi konji malo.

Zobovje nilskega konja je silno ostro. Porablja ga za koščene izdelke, ki imajo celo višjo ceno kakor produkti iz slonove kosti. Meso nilskega konja je sočno in okusno; domačini ga razrežejo v dolge pramene in ga suše. Koža nilskega konja je gladka; njena barva se izpreminja. Včasih siva, včasih rjavkasta, včasih celo opekasto-rdeča. Njena debelina doseže do dva centimetra. Uporabljajo jo v Afriki za biče in za ščite. H koncu naj še omenimo, da tehtata nilski konj 15 do 20 centov.

V londonskih beznicah

V Londonu je vse polno umazanih beznic, kjer prodajajo opij in kamor smejo samo sumljivi elementi. Ne gre za brloge, ki si jih radi ogledujejo tučji v znanih londonskih okrajih in kjer nastopajo razne lepote, marveč za lokalce, ki so namenjeni izrecno kajenju opija. Vsi ti brlogi imajo po več tajnih vhodov in izhodov v raznih zakotnih ulicah. Nedavno je zašel v te brloge nek indijec, ki je na prvi pogled mislil, da ga je zanesla usoda v umazane okraje Pekinga. Spremljal ga je prijatelj, ki je bil za vsak slučaj dobro oborožen. V restavraciji blizu ladjedelnice sta počakala, da so vsi gosti odšli. Lastnik restavracije je bil Kitajec. Ko se je lokal izpraznil, sta zaupljivo vprašala gospodarja, da-li bi mogla dobiti opija. Spocetka Kitajec ni hotel odgovoriti, ko mu je pa indijec pokazal svoje listine, je poklical restavratev vratarja in mu naročil, naj spremi gosta v lokal, kjer kade opij.

Po zakotnih ulicah in skritih hodnikih so prišli do umazane hiše, kjer so bila vsa okna tesno zaprta. Vrata so bila sicer odprta, toda napisala ali številke ni bilo nikjer. Na pragu je sprejel gosta orientalec, ki se mu je že na prvi pogled poznalo, da je pripravljen na vse. Indijec je pustil svojega prijatelja zunaj, sam je pa sledil orientalcu v brlog. Sita sta skozi zakajene sobe v lepo opremljen salon, kjer je vladal opojni vonj opija. Tu je bilo več nizkih stolčkov in miz, za katerimi so sedeli gosti. Igrali so karte in kadili opij. Tudi indijcu je ponudil gospodar več vrst opija. Končno ga je poslal v spremstvu kitajskega dečka v posebno sobo, kamor belokožci sploh nimajo dostopa. Tu je ležalo na preprogah več Kitajcev, ki so navdušeno kadili opij. Novemu gostu so takoj postregli z opijem in ko mu je postalo slabo, so ga odvedli po tajnih hodnikih na sveži zrak.

Gustav Krklec v češčini. V Pragi so pravkar izšli v češkem prevodu pesmi znanega poeta Gustava Krkleca pod naslovom »Basne«. Pesmi je prevzel mlad češki književnik Bogdan Šístek, ki pravi, da bo še nadaljeval s prevodi iz srbske in hrvaške literature.

Pesniki nove Rusije. Pesniki nove Rusije, ki so popolnoma orientirani v duhu porevolucionarne republike, so štirje: Bezimenzij, Utkin, Zharov in Doronin. Vsi štirje so mladi in tvorijo skupino, ki je danes med ruski književniki najbolj simpatična. V prozi se javlja talentirani Gladkov z romanom »Cement«. V svojih delih opisuje proletarsko življenje tudi Furmanov, ki je nedavno umrl. V novelistikah je imenovali: Leonida Leonova, katerega kritika deloma precejšnje, Levrenova, Ivanova, Sajfulinova, Lidinova, Sobola in Alekseja Tolstega. Veliko zanimanje je vzbudil Fedinov s svojim romanom »Mesto in leta«. Pisatelj Maksim Gorkij, ki živi danes izven domovine, gleda z velikimi nadami pojavljajo se svit nove ruske književnosti. Socialno komedijo obdeluje Romaskev, proletarske drame piše Benocerkovekij, historične drame sestavlja Smolin in Lerner. Med najboljšo rusko sodobno romane šteje »Zeleni potok« od Serafinoviča ter »Teden od Lebelinskega. Literarne razmere v Rusiji se urejajo, ekstremiti polagoma izginjajo.

Kdor takoj da, dvakrat da!
ZA POPLAVLJENCE!

Naše bolnice pred zatvoritvijo

Vlada zanemara zdravstvo v Sloveniji. — Radi nezadostnih kreditov so vse slovenske bolnice v nevarnosti, da jih bo treba zapreti.

Našim zdravstvenim institucijam, predvsem bolnicam in blaznicam, se bližajo zopet hudi časi, še hujši kakor pred tremi leti. Vzrok je povsem nezadosten kredit v letu 1926/27, kakor tudi pomanjkanje denarnih sredstev pri tujkajšnji Delegaciji ministrstva financ, ki niti s proračunom odobrenih kreditov ne more ali ne sme dati na razpolago. Posledica tega nevarnega stanja se čuti že danes, ko dobavitelji zdravstvenih zavodov odklanjajo nadaljnje dobave, ker ne dobivajo pravočasno plačila, vsled česar so uprave zavodov v nemali zadregi. Kje vzeti denar za prehrano bolnikov in druge potrebščine zavodov? Vse tozadevne intervencije pri predpostavljenih oblastvih — velikih županij in inspektorju ministrstva narodnega zdravja — so zaman iz enostavnega razloga, ker ni zadostnega kredita in denarja in ker se ministrstvo narodnega zdravja na upravičene potrebe Slovenije prav nič ne ozira.

Pregled odobrenega proračuna za leto 1926/27 docela potrjuje našo trditve. Ta proračun je tako skrupuloz, da bi bilo uradništvo, ki je ta proračun sestavljalo, v vsaki drugi državi klicano na odgovornost, o čemur ni bilo sploh nemogoče. Bistvenih pogrškov smo zasledili toliko, da se nam zdi skoraj nemogoče, kako je mogel priti tak elaborat pred finančni odbor in pred Narodno skupščino. Posledice teh pogrškov pa bodo občutili naši zdravstveni zavodi.

Čl. 107. finančnega zakona določa, da se vzdržujejo bolnice v območju inspektorata v Ljubljani iz lastnih dohodkov, na part. 176. pa je učešna postavka Din 3.900.600 kot dohodek humanitarnih zavodov v Sloveniji. Ker je ta postavka le aproksimativna in upoštevana preučeno z manjšim zneskom, bodo morali humanitarni zavodi (bolnice, blaznice itd.) odvajati vse svoje dohodke državnim blagajnam in je naravno, da se potemtakem ne morejo same vzdrževati. Ti določbi ste tedaj v tako gorastnem nasprotju, da zaslužijo oni, ki je to zagrešil, najstrožjo kazen. Ne motimo se, ako trdimo, da se je zgodila pogrška vsled slepega prepisovanja iz prejšnjih budžetov, vendar bi bila dolžnost ministrstva narodnega zdravja, da to pogrško popravi, posebno ker mu mora biti znano stališče Glavne, odnosno Mesne kontrole, ki bo sigurno z vsemi sredstvi delala na to, da se točno izvršuje proračun za leto 1926/27 tud glede dohod-

kov in bo humanitarne zavode prisilila, da odvajajo svoje dohodke državnim blagajnam. Jasno kot beli dan pa je, da se bolnice brez sredstev ne morejo vzdrževati!

Pa tudi znesek 10.000.000 Din, ki je predviden kot pomoč bolnicam v obliki povračila bolno-oskrbnih stroškov za siromake, nalezljive bolezni itd., nikakor ne more zadostovati, ker znaša tozadevna potrebščina po dosedanjih izkušnjah na leto najmanj Din 19.000.000. K temu pridejo še dolgovi bolnicam izven Slovenije za oskrbovance iz Slovenije, tako da znaša celotna potrebščina v računskem letu 1926/27 najmanj 22 milijonov dinarjev. Dovoljeni kredit Din 10.000.000 bo po vsej priliki izčrpan že koncem meseca novembra ali začetkom decembra 1926 ter si lahko že danes predstavljamo položaj, v katerem bodo naše bolnice in blaznice. Denarnih sredstev ne bo od nikoder, ne bodo imele denarja za plačilo življenjskih potrebščin in drugih obveznosti ter bo naravno posledica odpust reprovencije ga osebja, s čemur bo na stotine državljanov SHS prizadetih ter — zatvoritev bolnic in blaznic.

Kako je centralna zdravstvena uprava skrbela za naše zdravstvene zavode, se vidi tudi iz dejstva, da morajo bolnice, blaznice itd. od 1. aprila 1926 dalje plačevati strokovno nižje osebje iz lastnih dohodkov, medtem ko je do zdaj to osebje vedno plačevalna država. Kakšne sile so bile merodajne, da so se naši humanitarni zavodi obremenili še s temi izdatki, nam ni znano. Domnevamo pa, da se je — namenoma ali nenamenoma — tudi tukaj napravila usodopolna pogrška, v škodo Slovenije, medtem ko je v proračunu za l. 1926/27 predviden izdelek za to osebje v Srbiji, Crni gori, Bosni in Hercegovini itd. Ker je tega osebja v Sloveniji približno 600, znaša obremenitev naših zavodov za plače in draginjske doklade za to osebje na leto najmanj Din 3.000.000, kar je le na škodo bolnic, v katerim se vsled tega ne more dati redna plačila in se tudi sicer ne more povsem človekoljubno skrbeti za nje. Enemu delu prebivalstva vse, drugemu — figa!

Slovenija potrebuje danes — ako se naj vzdrži obrat v bolnicah in blaznicah — nemudoma najmanj Din 10 milijonov kreditov. Opozorjamo v zadnji uri na to merodajne činitele in prosimo za najhitrejšo, t. j. pravočasno pomoč!

Dr. I. C.

Gospodične učiteljice

in ostale državne nameštence opozarjamo na krasne najmodernejše damske plašče, vse gospode na bogato in ceneno založbo zimskih in jesenskih sukenj in raglanov trdke

FRAN LUKIČ, Pred škofijo štev. 19.

Sport

IV. kolo prvenstvenih tekem

Ilirija — Primorje 2 : 1 (2 : 1). Zaslužena zmaga boljšega moštva. — Rekordni poset. — Izvrsten sodnik.

Se nikdar ni v javnosti vladalo toliko zanimanja za srečanje med Ilirijo in Primorjem, kot za večerajšnje tekmo med obema starima rivaloma, ki sta se večeraj spoprijela po skoraj polletnem premostu v borbi za prvenstvene točke. Ta tekma je bila kolikor toliko odločilnega pomena v vprašanju prvenstva Slovenije in zato je umljivo, da je bila napetost v obeh taborih ogromna.

Ze ob 14. je bil na val na igrišče Primorja izredno velik in ob 15. je bilo vse igrišče goste zasedeno. Severno stran so zasedli pristavi in kibici Ilirije, južno deloma drakerji Primorja. Razpoloženje je bilo na obeh straneh slavnostno, vse je bilo oboroženo z belozelenimi ali beločrnimi znački, zastavicami in kokardami.

Točno ob 15.45 se je pričela pod vodstvom simpatičnega zagrebškega sodnika g. Dubravčiča. Ilirija je zasluženo zmagala nad Primorjem, vendar je njena zmaga mnogo preizkušila izražena. Imela je najmanj dve tretjini igre v rokah in če bi znala svojo superiornost izkoristiti, bi odšlo Primorje iz igrišča poraženo najmanj z diferenco štirih ali petih golov. Tekom jesenske sezone je dala Ilirija večeraj gotovo svojo najboljšo igro. Glavna sila Ilirije je bila sijajno disponirana krilska vrsta, ki je bila baš v zadnjem času Ahilova peta moštva. Gabec, predvsem pa Verovšek, sta nasprotnika držala v šahu. Prvi je podal divno igro z glasvo in je pobral vse visoke žoge, drugi je s svojim izvrstnim plasmanjem in kritjem v kralji zatrl vsako akcijo desne strani Primorja. Dekleva v prvem polčasu nesiguren, se je povzpela v drugem do odlične višine. Tudi ožja obramba je bila izvrstno razpoložena ter nasprotniku ni dala dihati. Pogačar je imponiral s svojim silovitim startom. Beltram je porušil vsako kombinacijo črnobelih. Kreč v голу ni bil zaposlen, vendar je parkrat z uspehom interveniral. Napadalni kvintet, ki je sicer z jadrnimi napadi čisto grozil Ermanovo svetlobo, je imel slabega vodjo. Dasi je Pevalček odlični tehničar, je bil v taktičnem oziru zelo šibek in je s svojim partnerjem pokvaril sigurne šanse. Oman in Dobričlet sta bila zelo agresivna, pri robustni in dobri obrambi Primorja pa je bil njun posel zelo težak. Imela sta tudi precej smole v streljanju. Krili Kreč in Herman sta v obče zadovoljili. Kreč je »suha« nasprotnika, da je bilo veselje. Herman pa je igral preveč samovoljno. Nanj so budno pazili in jo imel čisto tri prega-

njalce okoli sebe. V splošnem je Ilirija taktično, tehnično in v startu nadkrijevala nasprotnika.

Primorje, ki je nastopilo brez Ermana, je razočaralo na celi črti. Od moštva smo pričakovali več. Res je sicer, da se je ožja obramba in deloma tudi krilska vrsta dobro držala, zato pa je napad igral jedno inferiorno vlogo in podal medlo, silno razdrapano igro. Napad je bil brez pravega vodstva in vse pregrupacije mu niso koristile, pač pa škodovala. Dramičanin, ki je tipični vodja napada, pač ne spada na levo krilo in tudi Zemljak, ki je v drugem polčasu igral v desni spojki, ni tu debitiral s posebnim uspehom. V triu se je individualno vsak precej potrudil, o kakih kombinacijah pa ni bilo sluha ne duha. Krila Pišek (Dramičanin) in Camernik so prodrli le sporadično. Krilska vrsta se je držala dobro, dasi je zastajala za ilirsko. Najboljši je bil pač Vinčič, ki je dobro držal nevarnega Hermana. Zemljaka smo videli iz boljše forme. Bučević pa ni bil kos ostremu tempu. — Obrambni trio je bil najboljši del moštva. Levji delež na nizkem rezultatu pač nosi Erman v голу, ki je pariral vse, kar se je dalo. Branilca sta stala čvrsto in sta se odlikovala z ostrim startom. V splošnem Primorje ni konveriralo in je igralo tudi preostro.

Potek igre.

Ilirija igra proti solncu in takoj ostro napada. Primorje ripostira in v 3. minuti kazenski strel proti Iliriji radi faula Gabeta. Zemljak strelja v aut. Slede izmenjajoči napadi. V 6. minuti kazenski strel proti Primorju. Razantni strel Gabeta obsedi mreži. Ogromno navdušenje ilirijanskih pristavev. Primorje nato ostro napada in v 11. minuti Pogačar precej ostro ustavi Glaviča. Prosti strel ostro strelja Zemljak. — Kreč brani, a Glavič počene v mrežo ter izenači v veliko veselje pristavev Primorja. Toda Ilirija ne spusti in napad za napadom se valji proti Primorju. Erman v голу ima precej posla, v 14. minuti drži bombo Dobričleta. Napad Primorja konča v autu. V 21. min. kot proti Primorju. Nato ripost Primorja. V 24. je Kreč blesiran. Zopet je Ilirija v napadu in v občutni premoči. V 33. minuti prosti strel proti Iliriji, ki konča v autu. V 35. blokada Primorja. Oba branilca parirata težke strele. Herman dobi žogo, lepo nizko centira. Pevalček pa z glasvo efektno počene v gol. Rezultat 2 : 1. Ilirija je še dalje v premoči, a ne izkoristi tega. Polčas ostane v razmerju 2 : 1. Tudi drugi polčas ostane rezultat neizpremenjen. V 4. kot proti Primorju, v 17. se eden. Herman pokvari dve sigurni šansi. V 30. kot proti Iliriji, v 32. proti Primorju. Vsi nadaljni napadi Ilirije končajo v autu ali pa v rokah vratarja Ermana.

Sodnik g. Dubravčič iz Zagreba je sodil naravnost klasično in je žel aplavze publike. Napravil ni niti ene pogrške in je zadovoljil obe strani. Po tekmi je publika prirejala Iliriji viharne ovacije, ki so se nadaljevale celo v mestu.

Hermes — Jadran 2 : 1 (1 : 0)

V predtekmi je Hermes s precej srečo odpravil Jadrana v razmerju 2 : 1. Jadran je bil agilnejši in bi zmago zaslužil. Obojega proti Jadrana sta rezultirala iz enajstmetrovke. Sodnik g. Kramaršič je bil na pram Jadrana zelo rigorozen in je izključil dva igralca. V tekmi rezerv je Hermesova rezerva zmagala nad Jadrano 2 : 1.

Tekma Ilirija rez. — Primorje rez. je bila po petih minutah prekinjena.

— Hazena Primorje — Atena je bila odpovedana.

— LHP (službeno). Danes ob 20.15 seja v kavarni «Emona». Točno! Vážno! — Tajnik.

Še nekatere nedeljske tekme.

Zagreb: Prvenstvene tekme: Gradjanski : Zeleničarji 5 : 1 (5 : 0); Sparta — Uskok 2 : 0 (1 : 0); Hašk — Derby 1 : 0 (1 : 0); Slaba igra Haška.

Beograd: BSK : Sokol 5 : 0; Jedinstvo : Sumadija 6 : 2.

Dunaj: Avstrija : Svica 7 : 1. Prvenstvena tekma Hakoah — Floridsdorf 1 : 1. Prijateljska tekma Rapid : Sportklub 3 : 0; Slovan : Hakoah 3 : 1.

Budimpešta: MTK : FTC 3 : 2; Ujpest — III. kraj 2 : 2.

Praga: Slavia : Vasas (Budimpešta) 7 : 2; DFC : BAC (Dunaj) 4 : 2.

Kopenhaga: Poljska : Norveški 4 : 3.

Celovec: Dunaj, II. garnitura : Celovec 5 : 2 (4 : 1).

Brno: Amateuri (Dunaj) : Moravska Slavia 6 : 0.

Nove knjige in revije

Lovce. Oktobrska številka je posvečena jesenski lovski sezoni. Ing. dr. Jeločnik nadaljuje svojo razpravo o lovski balistiki. — Ing. A. Šivčič končuje svojo črtico »Lov na Dolenjskem v starih časih in sedaj«. — Pod naslovom »Kako in kaj bomo obroščali razpravlja dr. Janko Ponebšek o tem vedno važnejšem lovskem vprašanju. — Vl. Kapus je napisal kot nekaj uvod v jesensko lovsko sezono mično črtico o lovu na jereba pod naslovom »Jesenski dnevi. — V drugem delu piše dr. Avg. Munda o upravi naših postvrijh potokov. — »Lovski nahrbtnik« je zopet nabasan poln lovsko-ga drobja iz vseh domačih krajev. Priloga »Naši psi« prinaša poročilo o tekmi posvjamarjev in spored jesenskih tekem kluba ljubiteljev pticjarjev. — »Lovce« stane letno 60 Din in se naroča pri upravi, Ljubljana, Strossmayerjeva ulica 1.

Ljubljanski Zvon. Izšla je dvojna številka za avgust—september z zelo bogato vsebino. Uvodoma objavlja pesmi f Srečka Kosovelca. — K. Dobida je napisal o priliki spominske kolektivne razstave daljšo razpravo o Groharju. — J. Kelemina objavlja kritično razpravo o Zupančičevi »Vroniki Deseniške«. Nadalje vsebuje ta številka še sledeče zanimive razprave in literarne prispevke: Janko Lavrin: Dostojevskij in moderna umetnost. — Paul Valéry: Kriza duha. — Vl. Levstik: Hilarij Pernat (nadaljevanje). — Fr. Lipach: Otroci se igrajo. — Dr. A. Debeljak: Pavel Valéry. — France Bevk: Beg pred senco (nadaljevanje). — Slede književna poročila in kronika.

»Planinski Vestnik«. Oktobrska številka prinaša sledečo vsebino: Mira Marko: Kaltwasser. — Gamsmutter. — Dr. G. Zela Tarcaj: Po severnem Veljebitu. — P. Krpelj: Na Krm po zimi. — Jožef Zazula: Planinčev dan. — Bruno Rotter: Po nepoznanem Pohorju. — Naše slike prinašajo zimsko jutro na planini na kraju. — »Planinski Vestnik« izhaja po enkrat na mesec. Naročnina znaša 40 Din letno. Naroča se pri Osrednjem odboru SPD.

»Uzgatatelj«. Izašao je novi broj »Uzgatatelj«, časopisa za moralno poboljšanje društva (1. septembra 1926. br. 8—9) sa

ovim sadržajem: Salih Ljubunčić: Učiteljima o novoj školskoj godini. — Milan Marjanović: Književnost i umjetnost u svaganjem životu. — Dr. Paja Radosavljević: Pedagoški instrumenti programa. — St. Iljić: Uzgojni problem budućnosti. — Stanislav Zupić: Pabirci po delu Rudolfa Steinera. — Emil Petrović: O heroju. — Mato Lovrak: Dom i škola. — Djordje Radosavljević: Vidovčev rad. — Inž. Petar Tumin: Uloga i značaj Vidovčevih prosvetnih ekspedicija. Stjepko Iljić: Neke nove misli o psihi ženskog pokreta. — Petar S. Petrović: Sunce. — Mato Lovrak: Salo. — Salih Ljubunčić: Pedagogija kulturne ličnosti. — Emil Petrović: O predavanju »Američki i evropski duh«. — Ilija Bajić: Čovjek. — S. Sijerčić: Naš pokret i narodno prosvjetovanje. — T. Dimitrijević: Omladina. — Ela Petrović: Plemenitost. — Prof. Milan Kaman: Film i diapozitiv u školskoj obuci o narodnom prosvjetovanju. — Kamilo Brösler: Uzgoj karaktera u školi i društvu. — Mato Lovrak: Iz škole lepšega. — Franjo Pih: Širenje trezvenosti putem škole. — Pregled. — Godišnja pretpata Din 100. — Uredništvo i uprava: Sarajevo, Aleksandrova ulica 113.

Mladinska knjižnica, ki jo izdaja v Celju prof. Pavel Holec, je pravkar izšel III. zvezek. Vsebinsko je nadaljevanje prvih dveh zvezkov in obsega tri zanimive in živahne živalske povesti ameriškega pisatelja E. S. Thompsona. Opremljen je zelo lepo in stane (s poštnino) 12 Din. Naroča se pri izdajatelju. — Prihodnji zvezek izide za božič in prinese Jacka Londona povest: Klis je gospodar.

»Zvonček«, štev. 1, letnik 1926-27, je ravnokar izšel s sledečo vsebino: E. Gangi: Dalmacija, pesem. — Josip Vandro: Koceljeva osveta, planinska pripovedka s podobami. — A. Potočnik: Ljubljana, poučni spis. — Janko Samec: Skrivanje, pesem. — M. Jezernikova: Vila Zlatana, pravljica. — Fr. Rojce: Lambergerjev dom, pesem. — Janko Leban: Valentin Stanič, življenjepis. — Karel Strbenk: Jure, gledališka igra — pouk in zabava — kotiček gospoda Dobropolskega. Ta najboljši mladinski list vsem starešem najtopleje priporočamo, da ga naroče za svojo deco. Stari naj se ne strajo malenkostne denarne žrtve, kajti letoletna naročnina znaša samo 30 dinarjev. Iz navedenega pa je razvidno, da je »Zvonček« bogate vsebine, ki bo našim malčkom vedno dobro služila v razvedrilo, pouk in v blažitev srca. Naročbe naj se naslovijo na upravo »Zvončka«, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

»Svijetac« izšla je 14. številka zagrebškega »Svijetac« te odlične, lepo ilustrovane revije. Zadnja številka, ki je deloma posvečena naši avijatici, prinaša prav lepe posnetke z avijatičnega dne 26. septembra v Zagrebu, čedne ilustracije o bivanju kraljevske rodbine v Parizu, razne aktualne dogodke iz vseh krajev sveta, fotografije iz lepih krajev naše domovine in razne posnetke. »Svijetac« stane mesečno 20 Din in se naroča: Zagreb, Margaretska ulica 6.

ZA POPLAVLJENCE!
Kdor takoj da, dvakrat da!

Streljaška družina v Ljubljani

Mladi strelci so zadnji čas pokrenili akcijo, da se v Sloveniji ustanove streljaške družine, ki bodo delovale po vzoru starih, že nad 60 let obstoječih streljaških družin v Srbiji. Streljaške družine so pred vojno v kraljevini Srbiji gojile strelski sport ter vzgajale strelce, ki so znali ne samo izbornu streljati, marveč tudi dobro skrivati munijo. Med priprostim srbskim ljudstvom so bile streljaške družine prav popularne, bilo je nad 200 organizacij, ki so v vojni postavile nad 200.000 izbornih strelcev. Beogradska savezna streljaška družina praznuje v dnech od 24. do 28. oktobra t. l. svojo 66. letnico pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in kraljice Marije. Povodom te proslave bodo na dnevnem redu razna tekmovanja in so že sedaj razpisane nagrade do 60.000 Din.

Tudi v Sloveniji je začelo živahno našačati zanimanje za »streljaške družine«. To kaže zlasti ustanova občni zbor »Streljaške družine« za Ljubljano, ki se je v soboto zvečer vršil v veliki sobi restavracije »Bellevue«. Občni zbor je bil izredno dobro obiskan. Zboru so prisostvovali zastopniki naše armade, rezervni oficirji in mladi strelci. Med viharnim ploskanjem je bil izvoljen za predsednika zbora polkovnik Milan Radočič, artiljerijski načelnik pri dravski diviziji. Kratko in markantno je predsednik očrtal naloge in cilje »Streljaške družine«, označujoč jo kot avantgarde vojske na najbolj eksponiranih krajih naše države. Po končanih formalnostih je prečital Boris Roš pravila. Predsednik nato: »Ali sprejmete pravila?« Občni zbor viharno: »Sprejemamo!«

Med ovacijami in viharim odobravanjem je bil nato izvoljen izvršilni odbor: brigadni general M. M. Živković za predsednika, za člane odbora gg.: poročnik F. Ulepič, podporočnik N. Vurzbach, major Franjo Jaklič, Joca Kostanjevec, Milko Strelar, dr. Matko Brnčič, Boris Roš, Oto Obradović in Franjo Zajc; za preglednike računov: Ervin Valentič in Javornik. Kakor je občni zbor strelsko točno pričel ob 20. uri tako je hitro izvršil svojo nalogo po eni uri. »Strelske družine« se v Sloveniji prav dobro razvijajo. Ustanovljenih je doslej že nad 10 družin, med drugimi v Trbovljah, v Zagorju ob Savi, Kranju, na Rakeku, v Brezicah, Novem mestu itd. Ljubljanska strelska družina šteje že danes do 300 članov. Streljaške družine so organizirane v »Streljaškem Savezu kraljevine SHS«, ki izdaja tudi »Streljaški glasnik«.

Hallo! Ljubljana

Ljubljancanko Ljubljancani

Danes v filmu!

Ob priliki današnjega sprejema češkoslovaških parlamentarcev po-net je kinematografsko velik del in posamezne grupe občinstva. Sprejem na kolodvoru, pred kolodvorom, na Miklošičevi cesti in pred magistratom

se že danes predvaja v Elitnem kinu Matica

Pridite se pogledati!

Uradništvo in nameštenci tovarne
usnja in čevljev d. d. v Karlovcu, objavlja
žalostno vest, da je njihov senioršef, gospod

ANDRIJA JAKIL

veleindustrijalec

dne 11. okt. 1926 v Trstu mirno v Gospodu zaspal.
Njegovo vzorno delo in neumorna vstrajnost
nam ostaneta v trajnem spominu na njegovo veliko
prošlost.

Karlovac, dne 11. oktobra 1926.

Življenje naših rojakov v Italiji

V uradnem listu »Gazzetta Ufficiale« od 23. septembra t. l. je izšel odlok — zakon, ki po svoji vsebini in po svojem duhu spominja na zloglasni odlok — zakon od 23. maja 1924, s katerim se je docela omejila lastninska pravica naših bratov pod Italijo. Z omejenim zakonom je v večini občin, kjer bivajo Slovanci (isto velja tudi za Nemce na Tirolskem) prepovedano začet brez predhodnega dovoljenja vojaške oblasti stavbena dela katesibod, vrste kakor zidanje hiš, cestna železnica, rudniška, vodna, električna dela, podiranje, kopanje, katerakoli uporaba podzemskih jam in votlin, kopičenje materiala in sploh vsako zvišanje ter vsako tudi delno pogozdovanje. Vojaska oblast ima pravico, kadar smatra za potrebno, odrediti nusenje stavb. Sicer pa sme vršiti stalno nadzorstvo nad nepremičninami, zlasti nad podzemskimi jamami.

Stem je bilo skoro vse slovensko ozemlje proglašeno za trdnjavo. Vse te omejitve lastninske pravice bi se morale na predlog prefekta v sporazumu z vojaško oblastjo beležiti v zemljiški knjigi.

Sedaj pa je izšel drugi zakon, ki ga preveva isti duh, in ki je le zopet potrdil proglašitev tega ozemlja za trdnjavo.

Z odlokom št. 1917 od 27. oktobra 1925 spremenjenim v zakon od 18. marca 1926 št. 562, so bila urejena vsa vprašanja, ki se tičejo brezličnih oddajalnih in sprejemalnih aparatov in postaj. Po tem zakonu sme vsak državljan si nabaviti in oprebiti sprejemalne aparate za cirkularne vesti, da le odgovarja aparat gotovim predpisom, da je posestnik plačal predpisano pristojbino in da je dobil zahtevano dovoljenje od poštne ravnateljstva.

Te dni je bil objavljen odlok, ki modifikira vprašanje oddajalnih aparatov. Za

postavitve in uporabo takih aparatov v studijske ali znanstvene svrhe sme prosvetno ministrstvo izstaviti potrebno dovoljenje, omejena bi bila le sila aparata in valovna dolžina. Razen tega smejo nadzorniki prometnega ministrstva in zastopniki vojaške oblasti izvrševati stalno ali prehodno nadzorstvo nad uporabo aparata, pri čemur jim je tudi dovoljen vstop v stanovanja.

Če so te odredbe iz državnih in splošno prometnih ozirov vteteljene in razumljive, ni nikakor utemeljen, da pridobro razumljiv novi odlok, ki zabrani Slovanom in enako tudi Nemcem v Italiji imeti in uporabljati brezlične sprejemalne aparate.

Novi odlok — zakon je od 3. septembra t. l. in velja samo za gotove občine v novih pokrajinskih Italiji, namreč za one občine, v katerih je omejena lastninska pravica. Ako bi bili nerkovali novi odlok vojaški ozir, potem bi moral veljati za vse obmejno ozemlje. Ker pa velja samo za kraje, kjer bivajo izključno ali v pretežni večini Slovanci oziroma Nemci, se kaže v njem le zopet splošna zapostavljenost teh kot državljanov.

Po novem odloku — zakonu je namreč postavitve in uporaba sprejemalnih brezličnih aparatov prepovedana, brez predhodnega dovoljenja lokalne politične in vojaške oblasti.

Že poddelena dovoljenja se bodo pregledala in po potrebi zopet odtegnila.

Kršitelji predpisov novega odloka se bodo kaznovali z globo do 2000 Lir in do enega leta zapor, v slučaju potrebe tudi z zaporom in denarno globo do navedene višine.

Tako prizadete občine so sledeče: V videmski pokrajini: v Čedadskem okrožju

vse občine sodnega okraja Bovec, razen tega se sledeče: Kobarid, Bregina, Kred, Drežnica, Idriško, Libušnja, Livak, Sedlo, Trnovo. Vse občine sodnega okraja Trbiž, vse občine idriškega okraja, v Odrskem okraju vse občine razen sledečih: Grgar, Solkan, Gorica, Renče, Vrtoiba, Bilje, St. Peter pri Gorici, Standrež, Milren, Svobodnje, Ločnik, Podgora, Steverjan, Koljko, Opatje selo, Brestovica, Selo, Temnice, Volčica, Brje. V Istrski pokrajini (zakonodajski so imeli tako silo, da so celo pozabili, da je bila medtem priključena Reka k Italiji in, da obstojita sedaj mesto Istrske pokrajine dve pokrajini, Nova Istrska in Reka. Posledica tega je, da odlok ne velja za Reko, ki je najbližja meji in ki je skoro docela obdana od tujega ozemlja. Isto velja za vse občine, ki so pripadale k tzv. »corpus separatum«, v koprskem okrožju Roč in Slum, v pazinskem okrožju: Boljun, Sušnjevec, Plomin, Labinj, v puljskem okrožju vse; v volovskem-opatijskem okrožju; ki je medtem prenehal obstati, vse; v lošinskem okraju vse; v tržaški pokrajini: vse občine v postojanskem okraju, razen tega sledeče občine: Avber, Kopriva, Lokve, Duvovlje, Naklo, Povir, Rodik, Stajk, Skopo, Storič, Tomaj. V zadrski pokrajini so prizadete vse naselbine razen Zadra samega. Dejstvo, da sta Zader in Reka izvezli, govorijo dovolj jasno, da nima novi zakon vojaških namenov, temveč zgolj narodno politične in da je naperjen proti slovenski manjšini, ki je pod Italijanskim jarmom.

V šoli ne slišijo več slovenske besede, iz uradov so izgnali slovensko in hrvaščino docela, slovenski časopisi, ki izhajajo v Italiji, se zapenjajo, ali morajo molčati, slovenskim časopisom iz Jugoslavije je po večini zabranjena pot v Italijo. Sedaj hočejo zaprež še zračno pot, po kateri bi morala lahko šel glas od brata do brata preko umetno in nasilno ustvarjenih državnih mej.

Toda zakonodajalcu se varajo. Prepovedati bodo vsako obsevanje med brati to in onostran meje. Toda govorila bo v njih samih kri, govorilo bo srce do srca in naši bratje so lahko prepričani, da čimvečje bo njih zatiranje, temvečje bo naše sočustvovanje in naša ljubezen. Gonja proti slovenskim učiteljem se nadaljuje. Danes bolečimo že šestnajsti slučaj odpustnega postopanja proti slovenskim učiteljem. Te dni so se mudili zastopniki fašistovske učiteljske organizacije tržaške pokrajine v Rimu, kjer se prali pred generalnim talukom fašistovske učiteljske organizacije A. N. I. F. svoje umazano perilo. Seveda so ob tej priliki razpravljali tudi o šolstvu ob meji, to se pravi o načinu, kako bi najprej odpravili vse slovenske učitelje in poitalijancili vso šolsko dečo.

Izpred sodišča

— Preskrba za zimo. Ko trka teta zima na vrata, gleda vsak, da si kaj okribi in pripravi, da ni pozimi lačen in strgan na mrazu. Tako si je mislil tudi mlad delavec Valentin, doma tam iz gorenskih planin. Tola izpeljal je dečko to srečno misel zelo neresno. Najprej je ukradel svojemu gospodarju nekaj obleke in perila, kar je mislil vnoviti na poti. Sam se je oblekel v praznično obleko in nove čizme svojega tovariša in sosedovalca. Iskal je po gospodarstvu kašči tudi denar, toda dobil je samo 5 Din. Ker pa je neredno poloviti brez denarja, je stopil fant k bližnjemu sosedu, s katerim so živeli v zelo dobrih odnosih in mu nalogal, da ga pošlji gospodar s pronojo, naj mu pomodi 500 Din. In res je dobil fant denar in je odšel v svet. Toda ni se dolgo veselil zlate prostosti, kajti kmalu so ga prijeli orožniki in pripeljali v Ljubljano. Pri obravnavi se je zagovarjal tako-le: »Ej, gospodje, slabo se mi je godilo pri hiši. Ob treh zjutraj sem moral vstajati in teš sem moral delati. In sklenil sem pustiti to slabo službo in oditi v svet, da si poiščem kaj boljšega. In res sem si oskrbel na ta neroden način

popotnico in sem odšel. Vem, da nisem prav naredil in prosim vas, da me šodite po milosti. No, in dobil je res samo 6 mesecev, tako da bo sedaj preskrbljen za zimo.

— Mlad neredneš je sedel na obložno klop in plaho je pogledal sodnika za zeleno mizo in pa hudega državnega pravdnika, ki ga ni ravno prijazno pozdravil, ko je pogledal v spise in videl, za kaj gre. Ko so ugotovili, kdo in kaj je ta dečko in kako se je vedel v šoli in zunaj, je predlagal državni pravdnik, da se izključi javnost in se obravnava prvi del obravnave tajno. Šlo je namreč za oskrumbo neke šole štiriinajstletne deklice, ki jo je mati pustila samo in je šla nabirat v okolico milodare, ker jim je pred kratkim pogorela hiša. Pri drugem delu obravnave pa so tožili nerednega »packarona«, da ga je zasledila neka gospodinja, ki ima tudi trafiko, v svojem stanovanju, hotel ji je poceni dobiti, pa ga je gospodinja prehitela in smuknil je fant pod postelj. Toda podplat, ki so morali izpod končnice, so ga izdali. In konce teh nerednosti je bil, da so mu odmerili 1 mesec težke ječe, kjer se bo tudi večkrat postil in ležal na golih deskah, da mu preženo iz glave take grdobije in neumnosti.

Napisi na ploščah prevlečeni s radiotinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. En primer:

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Nepremičnine

Gostilniška hiša in trgovina

PRI SAMOBORU — se prodaja s popolnoma razpoložljivim stanovanjem, vsem gospodarskimi poslopi, zlasti primerno za manufakturno, špecerijo, ker je v sredini vsi ob občini in šoli. Kupnina 120.000 Din, oziroma po dogovoru. Plačilni pogoji jako ugodni. — Vprašanja na Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. Z. 5.

Krasna vila z vrtom v Zagrebu

blizu tramvaja, s skupaj 8 sobami, vsemi pritlikami, za kupca lahko tudi tri stanovanja, ker je nova zgradba; uvedena je elektrika, voda, kanalizacija, nosi na leto okoli 120.000 Din — se radi gospodarjeve boleznij prodaja po agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. B. 8.

Lepa vila

V ZAGREBU z dvema stanovanjema, in sicer z dvema in štirimi sobami, z vsem komfortom, uvedena elektrika, voda in kanalizacija, poleg tramvaja — se prodaja z vrtom za okoli 300.000 Din; tako ni treba niti 200.000 dinarjev. — Resne ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. D. 7.

Krasno posestvo

V SAMOBORU z dvema hišama za stanovanje in lepim vrtom ter sadonosnikom, prikladno za vpojojenega uradnika ali kaj sličnega, skupna površina 2 orala in 1/2, vse gospodarsko poslopije — se prodaja za okoli 300.000 Din, oziroma po dogovoru. Resne ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. P. 18.

Gostilno s hišo v Zagrebu

za okoli 200.000 Din na jako prometnem kraju prodam radi rodbinskih razmer, tako da dobi kupec stanovanje in dva lokala takoj na razpolago; plača pa takoj 120 tisoč dinarjev, ostalo pa več let na ugodne obresti. Jako prometen kraj, velik vrt. Kupec dobi poleg stanovanja in lokala mesečno za tri druga stanovanja okoli 2000 dinarjev najemnine. — Vprašanja na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. F. 8.

Posestvo v Sloveniji (145 oralov)

in sicer ležeče pri Pragerskem prodam najugodnejše z gospodarskimi in stanovanjskimi poslopi v vrt. Ugodni plačilni pogoji. Za sedaj treba samo 200.000 Din. Vse v enem komadu. Vprašanja na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. G. 11.

Gostilna s hišo v Zagrebu

naprodaj za okoli 200.000 dinarjev, takoj okoli 120 tisoč dinarjev, ostalo na več let ob povolnih obrestih. Kupec dobi mesečno poleg stanovanja z dvema sobama s pritlikami in gostilniških prostorov 2000 Din. Lep promet in vrt. Vprašanja na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. F. 8.

300.000 dinarjev posojila iščem

na nepremičnine, vredne 1.500.000 Din na 12 % obresti, za prvo leto celotno do najvišje 14 %. Posojilo bi trajalo najmanj pet let ob plačevanju obresti in glavnice v obrokih. — Resne ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. F. 8.

Lepo vilo v Zagrebu

z 9 sobami, 4 kuhinjami, 2 kopalnicami in drugimi postranskimi prostorji, to je vsega 3 stanovanja, vse moderno in solidno zgrajeno, z velikim vrtom, prodam za okoli 300.000 Din. Leži na zagrebški periferiji. Ugodni plačilni pogoji. Vprašanja na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. S. 11.

14 stavbišč v Zagrebu

na Maksimirske cesti, ne daleč od Bukovačke ceste v izmeri 80—220 sez. njev prodam jako ugodno po povolnih plačilnih pogojih. — Vprašanja na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. S. 11.

Manufaktura v Sisku

na najboljšem mestu — TAKOJ NAPRODAJ radi odstopovanja. Najemnina za lokal se ne plačuje, za stanovanje pa samo 200 Din na mesec. Odstopnine ni, pač pa je treba prevzeti blago po dnevnici ceni, za kar je treba 40.000 Din. — Ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. S. 17.

Pekarno s hišo

V ZAGREBU s popolnim inventarjem, vozovi, konji in odjemalci, in to na periferiji — prodam za okoli 100.000 Din, razen takoj radi odstopovanja. Peče se vsak dan 2—3 vreče moke. — Kupec dobi vse razpoložljivo takoj. — Ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. J. 4.

Zemljo v zakup

IZČEM z gospodarskimi in stanovanjskimi zgradbami ali brez njih, in sicer do 200 oralov, lahko pa tudi samo 80 oralov. Najraje v Sloveniji, Slavoniji ali na Hrvaškem. Inventar je potreben. Posrežne bi nekaj tudi kupil. Samo resne ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. J. 4.

Iščem trgovino

ALI DOBER ZASLUŽEK KJERKOLI, četudi na kmetih, vsekakor nekaj, od česar se da živeti. Tudi rudnik ni izključen, ker sem od stroke. Sprejemam tudi zemljo v zakup. Samo resna vprašanja na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. W. 7.

Gostilniško hišo

NOVO NA NOVOV SAJMISTU v Zagrebu, s tremi gostilniškimi sobami, posebej dva druga lokala, stanovanje s sedmimi sobami in vsemi pritlikami — prodam takoj za okoli 400.000 dinarjev. Kupec dobi, ako treba, na razpolago vse prostore. Ugodni plačilni pogoji. — Ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64.

300.000 dinarjev posojila

iščem na prvo mesto vknjižbe na moje nepremičnine, vredne do 1 milijon 500.000 Din ob 12 do 14 % obrestih na več let ob plačilu na obroke. Samo resne ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. F. 8.

Trgovska hiša v Virju

z ogromnim lokalom 16 krat 6 metrov, 4 izlozbe z debelimi okni, železne rolete, krasno stanovanje 4 sob z vsemi pritlikami (kopalnica, poselska soba), posebej hiša s stanovanjem — se jako ugodno prodaja za samo 220.000 Din. Prometno in najbolj vidno mesto tukaj. — Samo resne ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. J. 13.

Hišo ali vilo

v mestu ali na periferiji mesta kupim. Ponudbe z navedbo cene pod »Hiša/2871« na upravo »Slov. Naroda«.

Hišo v Koprivnici

z enim stavbiščem in 700 sežnji zemljišča, in sicer pritlično hišo s stanovanjem za takoj prodam za okoli 100.000 Din radi rodbinskih razmer. — Jako ugodni plačilni pogoji. Ponudbe na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. V. 1.

Dve novi hiši v Zagrebu

prosti, s preko 300 sežnjem zemljišča, sposobni za obrtnika ali trgovca, blizu tramvaja, nosita letno okoli 20 %, prodaja pod ugodnimi plačilnimi pogoji agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. P. 2.

Krasno posestvo

Z GOSTILNO V ZAGREBU pri Cmrroku, s popolno opremo, zemljišča okoli 3 orale — prodam radi drugega podjetja za okoli 200.000 dinarjev. Ves živ in mrtvi inventar takoj na razpolago. Deloma na novo zgrajeno. — Samo resni kupci naj se javijo na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. P. 19.

Vilo v Zagrebu

(Istarska ulica) s tremi velikimi stanovanji po štiri sobe, z vsemi pritlikami, elektriko, vodo, vrtom in kanalizacijo, vrtom in vsem potrebnim, davka prosto več let, nosi mesečno 10.000 dinarjev — prodajo za okoli Din 500.000 solastniki po agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. K. 1.

Trgovsko hišo pri Novski

z razliščem nad 12 oralov razne kulture, uvedena trgovina z vsemi pravnicami — se za okoli 250.000 Din prodaja pod ugodnimi plačilnimi pogoji po agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. S. 11.

Nova gostilniška hiša v Zagrebu

nosi mesečno 4400 Din, brez stanovanja in gostilniških prostorov — naprodaj. V hiši je elektrika, voda in kanalizacija. Vsekakor moderna in lepa zgradba, davka prosta nad 12 let. — Vprašanja na Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica br. 9. Tel. 21—64. K. 21.

Špecerijo v Sisku

prodam z blagom vred za 100.000 Din; na prometnem mestu v sredini. Najemnina majhna. Dobi se tudi stanovanje. — Oprave ni treba prevzeti; plača se samo mesečno odškodnina. Kupnina ni potrebna takoj. Vprašanja na agenciji Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica 9. Telefon 21—64. S. 17.

Pouk

Angleščino poučuje zopet Miss Farler. — Hiša Tönnies-Obnova, Ljubljana, Pražakova, III. nadst. 2907

Službe

Trg. pomočnik vojašine prost, izurjen v mešani stroki — išče službo; gre tudi kot skladiščnik. — Ponudbe pod »Izurnjenost/2891« na upravo »Slov. Naroda«.

Zastopnike

proti mesečni nagradi 1500 frankov iščem za takoj. Najugodnejše komisije — Societa »Liripia« a Montesarchio (Italija). 2869

Posojilo

Din 5000 posojila išče zasebni uradnik; plača dobre obresti. Garancija sigurna. Vrača 1000 Din mesečno. — Ponudbe pod »Sigurnost 2870« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Razno

Stare kovine vseh vrst plača najbolje. Stralskovsky, Zagreb, Meduličeva ul. 20

Družabnika

sprejemam v dobro vplivajo trgovino s mešanim blagom na prometnem kraju. Potreben kapital od 50.000 Din dalje. Ponudbe pod »Družabnik/2894« na upravo »Slov. Naroda«.

Pozor čevljarji!

Goenje dele vseh vrst čevljev dobiti — dobri in solidno izvršene — po najnižjih cenah pri I. Marchiotti, trgovina usnjem, Ljubljana, Sv. Petra cesta 30 128/7

«Hirija»

Kralja Petra trg 8, telefon 220. — Premog. drva, koka, cement.

Objava.

Zaradi opustitve trgovine 20 do 60 odstotkov cene. Posebno lepa kasetna za 6 oseb, srebrno orodje (bečtek) in za 12 oseb kina srebrno. Jos. Selovin-Cuden, trgov na zlatino in srebrno v Ljubljani, Mestni trg 13. 2929

Poverjeni prodajalec srečk državne razredne loterije

Drag. R. Kolaković BEOGRAD prodaja na veliko in malo. Najbolje urejena poslovnica te vrste daje najugodnejše pogoje za prodajo srečk. Službeni načrt z navodilom pošljem vsakemu brezplačno. 142-T

L. Mikuš

Učitelj, Mestni trg 15 popravi svoje zlatne srečke in solinčkov ter sprejema njih palice. Popravlja se izvršuje točno in solidno.

Najnovejši epohalni izum petrolejska plinska svetiljka,

»AIDA« z avto žarnico

200-500 svet. moči. Krasna bela lica. Neznatna poraba petroleja. Sveč. kakor elektrika. »AIDA« se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorišč, vrtov itd. »AIDA« je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

SVARC i drug

GREB. Preradivičeva ulica. Išče mo zaupne zastopnike. Zahtevajte tako prospekt!

Dr. Avramović

se je vrnil in zopet redno ordinira od 9—11 ure dop. in od 2—4 ure pop.

Aleksandrova cesta št. 7 vhod iz Beethovne ulice št. 9.

Lokal z lepimi izložbami

na najprometnejši cesti in križišču trojih cest, v središču mesta v Ljubljani, SE ODDA. — Kdor išče lokal, naj naznani svoj naslov in obrt kakšne vrste pod imenom »Iščem lokal-2928« na upravo Slov. Naroda.

15 letno jamstvo

najpopolnejši STOEWER šivalni stroji s pogreznim transporterjem (grabelje); z enostavnim premikom je pripravljen za šivanje, vezanje ali šivanje

LUD. BARAGA

LJUBLJANA Selenburgova ul. 6, I. 219-1 Telefon št. 980.

Sukno-DoublKamgarn

za moška obleke.

Velika izbira — ugodne cene

R. MIKLAUC

»Pri Škofu«

LJUBLJANA, Lingarjeva ulica

NARODNA TISKARNA

IZVRŠITE TISKARSKA DELA V VSAKI MNOŽINI IN SICER. URADNE TISKOVINE CENIKE KUVERTE. RAČUNE. HRANILNE IN ZADRUŽNE KNJIŽICE. POROČNA NAZNAKOVILA. VABILA. CIRKULARJE. VSTOPNICE. ETIKETE. MARIŽNA. NAZNAKOVILA. ZAVITKE. S ČASOPISE IN VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA DELA OKUSNO IN CENO S S NAROČILA SPREJEMA TUDI NARODNA KNJIGARNA. PREŠERNOVA ULICA. ŠTEVILKA 7. ELEFON. ŠTEV. 304

LJUBLJANA. KNAFLJEVA UL. 5

Franica Jakil javlja tužnim srcem v svojem imenu in imenu svojih otrok **Julija, Nikole, Venčeta, Joška** in **Mihaele**, svojih snah, zeta in vnukov, da je njen predobri soprog, oče, stari oče, gospod

Andrija Jakil

veleindustrijalec in nositelj reda sv. Save i. t. d.

dne 11. oktobra 1926 po kratki bolezni v Trstu blago v Gospodu preminul.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika bodo prepeljani v Rupo pri Gorici in položeni v rodbinsko rakev dne 12. oktobra 1926 popoldne.

Karlovac, dne 11. oktobra 1926.

Uradništvo in podurad. St. Janžkega premogokopa v Krmelju javlja tužno vest, da je po kratki in mučni bolezni preminul naš šef, veleindustrijalec, gospod

Andrej Jakil

lastnik Št. Janžkega premogokopa

Blagega šefa ohranimo v hvaležnem spominu.

Krmelj, dne 11. oktobra 1926

Ravnateljstvo Št. Janžkega premogokopa javlja žalostno vest, da je preminul po kratki mučni bolezni veleindustrijalec, gospod

Andrej Jakil

lastnik Št. Janžkega premogokopa

Po trudapolnem uspešnem delu, naj mu bo lahka domača gruda in naj nas vodi njegov duh po začrtani poti.

Krmelj, dne 11. oktobra 1926.